

2012

Sisällysluettelo

Yhdessä kohti elämää: lähetys ja evankelioiminen muuttuvassa maailmassa	3
Yhdessä kohti elämää: johdanto	3
1. Lähetyksen Henki: elämän henkäys	5
Hengen tehtävä	5
Lähetys ja luomakunnan kukoistus	6
Hengelliset lahjat ja harkinnan armolahja	7
Muutosta luova hengellisyys	8
2. Vapauden Henki: lähetys reuna-alueilta keskukseen	9
Miksi reuna-alueet ja syrjäytyminen?	9
Lähetys kamppailuna ja vastarintana	10
Oikeudenmukaisuutta tavoitteleva ja syrjintää kaihtava lähetys	11
Lähetys parantamisena ja eheytenä	11
3. Yhteisön Henki: liikkeellä oleva kirkko	12
Jumalan lähetys (<i>missio Dei</i>) ja kirkon elämä	12
Jumalan lähetys ja kirkon ykseys	13
Jumala voimaannuttaa kirkon lähetystä varten	14
Paikallisseurakunnat: uusia aloitteita	15
4. Helluntain Henki: ilosanoma kaikille	17
Kutsu julistaa evankeliumia	17
Evankelioiminen Kristuksen esikuvan mukaan	18
Evankelioiminen, uskontodialogi ja kristillinen läsnäolo	19
Evankelioiminen ja kulttuuri	20
Elämän juhla: kymmenen teesiä lähetyksestä ja evankelioimisesta	21

Yhdessä kohti elämää: lähetys ja evankelioiminen muuttuvassa maailmassa

Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen komissio (*Commission on World Mission and Evangelism, CWME*) on työskennellyt uuden ekumeenisen lähetystyötä käsittelevän julkilausuman aikaansaamiseksi Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) Porto Alegren yleiskokouksesta (2006) asti. Uusi julkilausuma esiteltiin Kirkkojen maailmanneuvoston 10. yleiskokouksessa Busanissa, Koreassa 2013. Kansainvälisen lähetysneuvoston (*International Missionary Council, IMC*) ja Kirkkojen maailmanneuvoston yhdistyttyä New Delhissä vuonna 1961 Kirkkojen maailmanneuvosto on julkaissut ainoastaan yhden virallisen lähetystä ja evankelioimista käsittelevän julkilausuman. *Mission and Evangelism: An Ecumenical Affirmation* (Lähetys ja evankelioiminen: ekumeeninen julkilausuma) hyväksyttiin keskuskomitean kokouksessa 1982. Nyt käsillä olevan uuden lähetystä koskevan julkilausuman hyväksyi Kirkkojen maailmanneuvoston keskuskomitea yksimielisesti kokouksessaan 5.9.2012 Kreetalla, Kreikassa. Sen tarkoituksena on etsiä uutta näkyä, luoda käsitteistöä ja löytää suuntaviivoja lähetysten ja evankelioimisen ymmärtämiseksi ja toteuttamiseksi muuttuvassa maailmassa. Toivomme näiden ajatusten saavan laajaa kaikupohjaa, joka ulottuu Kirkkojen maailmanneuvoston jäsenkirkkoja ja sen yhteydessä toimivia lähetysjärjestöjä laajemmalle. Yhdessä voimme sitoutua siihen elämän täyteyteen, joka kuuluu jokaiselle ja johon elämän Jumala meitä johdattaa.

Yhdessä kohti elämää: johdanto

1. Me uskomme Kolmiyhteiseen Jumalaan, joka on kaiken elämän luoja, lunastaja ja ylläpitäjä. Jumala loi kaiken olemassa olevan (*oikoumene*) omaksi kuvakseen ja toimii jatkuvasti maailmassa vahvistaen ja suojellen elämää. Me uskomme Jeesukseen Kristukseen, jossa Jumalan maailmaa kohtaan osoittama rakkaus tuli lihaksi ja joka on itse maailman Elämä (Joh. 3:16).¹ Jeesuksen Kristuksen perimmäinen tahto ja tehtävä on vahvistaa ja uudistaa elämä sen täyteydessä (Joh. 10:10). Me uskomme Jumalaan, Pyhään Henkeen, Elämän antajaan, joka ylläpitää ja vahvistaa elämää ja uudistaa koko luomakunnan (1. Moos. 2:7; Joh. 3:8). Elämän kieltäminen on Elämän Jumalan torjumista. Jumala kutsuu meitä osallistumaan Kolmiyhteisen Jumalan elämää luovaan työhön. Hän antaa meille voiman todistaa yltäkyläisestä elämästä, joka koittaa kaikille uudessa taivaassa ja uudessa maassa. Miten ja missä voimme havaita Jumalan elämää luovan toiminnan, joka tekee meidät kykeneviksi osallistumaan Jumalan työhön tänään?
2. Lähetys saa alkunsa Kolmiyhteisen Jumalan ytimeistä. Kolminaisuutta ylläpitää rakkaus, joka pulppuaa ylitsevuotavana koko luomakuntaan ja kaikkiin ihmisiin. Jumala on lähetysten Jumala, joka lähetti Poikansa maailmaan ja joka kutsuu koko Jumalan kansaa (Joh. 20:21) ja antaa sille voiman olla toivon yhteisö. Kirkko on saanut tehtäväkseen viettää elämän juhlaa. Kirkon tehtävä on Pyhän Hengen voimassa vastustaa ja muuttaa toiseksi ne voimat, jotka tuhoavat elämää. Kuinka tärkeää onkaan ”ottaa Pyhä Henki” (Joh. 20:22) ja tulla eläväksi todistukseksi Jumalan valtakunnan saapumisesta! Miten käsityksemme Jumalan työstä muuttuvassa ja monimuotoisessa maailmassa uudistuu, kun uudella tavalla tarkastelemme sitä Pyhän Hengen työn näkökulmasta?

¹ Raamatun viittaukset on tehty Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottamaan suomennokseen.

3. Elämä Pyhässä Hengessä on lähetystehtävän sisin olemus. Pyhä Henki on kaiken toimintamme ja koko elämämme sydän ja lähtökohta. Hengellisyys antaa elämälle syvimmän merkityksen ja innoittaa tekojamme. Se on Luojan pyhä lahja, voima, jolla vahvistetaan elämää ja pidetään siitä huolta. Lähetystehtävän hengellisyydessä on muutosvoimaa, johon sitoutumalla voidaan Jumalan armosta muuttaa maailmaa. Miten voimme nostaa lähetysten esiin elämää vahvistavana ja uudistavana hengellisyytenä?
4. Jumala ei lähettänyt Poikaansa vain ihmiskunnan pelastukseksi. Pelastus ei ole osittainen, vaan evankeliumi on ilosanoma koko luomakunnalle. Se koskee koko elämää ja koko yhteiskuntaa. Siksi on olennaista ymmärtää Jumalan työ kosmisessa ulottuvuudessaan ja tunnistaa kuinka koko elämä - kaikki mitä on (*oikoumene*) - on liittynyt Jumalan elämänkudelman. Maapallon tulevaisuus on uhattuna. Miten se vaikuttaa osallisuuteemme Jumalan työhön maailmassa?
5. Kristillisen kirkon lähetystä on perinteisesti kuvattu maantieteellisen laajenemisen käsitteillä: lähetys alkaa kristillisestä keskuksesta ja ulottuu ”tavoittamattomille alueille”, maan ääriin. Tänä päivänä kristinuskon nykytilanne maailmassa on kuitenkin hyvin toisenlainen. Suurin osa maailman kristityistä elää tai on lähtöisin globaalista etelästä ja idästä. Voidaankin puhua ”koko maailman kristinuskosta”.² Muuttoliikkeestä on tullut maailmanlaajuinen, monisuuntainen ilmiö, joka muuttaa kristinuskon tilannetta. Tämän hetken globaalin kristinuskon merkittävimpiä ilmiöitä on voimakkaiden helluntailaistaustaisten ja karismaattisten liikkeiden nousu eri puolilla maailmaa. Millaisia näkökulmia tämä ”kristinuskon painopisteen muutos” avaa lähetysten ja evankelioimisen teologiaan, tavoitteisiin ja käytäntöön?
6. Lähetys on ymmärretty liikkeeksi keskuksesta reuna-alueille ja yhteiskunnan etuoikeutetuilta yhteiskunnan syrjäytyneille. Nyt yhteiskunnassa reuna-alueilla olevat ovat itse nousseet keskeisiksi lähetystehtävän toteuttajiksi. He vahvistavat ymmärrystämme lähetyksestä muutosvoimana. Tällä roolien vaihtumisella sen suhteen, miten lähetys ymmärretään, on vahvat raamatulliset juuret. Jumala valitsi köyhät, hullut ja heikot (1. Kor. 1:18–31) viemään eteenpäin Jumalan oikeudenmukaisuutta ja rauhaa tavoittelevaa työtä, niin että elämä voisi kukoistaa. Jos lähetys ei toteudukaan ensisijaisesti ”keskuksesta reuna-alueille” vaan pikemminkin ”reuna-alueilta keskukseen”, mikä on reuna-alueilla olevien ihmisten erityinen anti lähetystehtävän toteuttamiseen? Miksi heidän kokemuksensa ja näkemyksensä ovat erityisen keskeisiä, kun pohdimme uudella tavalla lähetystä ja evankelioimista?
7. Elämme maailmassa, jossa luottamus mammonaan uhkaa evankeliumin uskottavuutta. Markkinaideologia levittää propagandaa, jonka mukaan globaalit markkinat pelastavat maailman rajattoman kasvun avulla. Tämä myytti ei uhkaa ainoastaan talouselämää vaan myös ihmisten hengellistä elämää. Se on uhka sekä ihmiskunnalle että koko luomakunnalle. Miten voimme julistaa ilosanomaa ja Jumalan valtakunnan arvoja globaaleilla markkinoilla? Miten voimme voittaa markkinoiden hengen? Mitä lähetysten tekoja kirkko voi tehdä keskellä taloudellista ja ekologista epäoikeudenmukaisuutta ja globaalia kriisiä?
8. Kaikkia kristittyjä, kirkkoja ja seurakuntia kutsutaan viemään innokkaasti viestiä Jeesuksen Kristuksen evankeliumista, joka on pelastuksen ilosanoma. Evankelioiminen on vakaata mutta nöyrää uskon ja vakaumuksen jakamista toisten ihmisten kanssa. Se on heille lahja, joka julistaa Jumalan rakkautta, armoa ja hyvää tahtoa Kristuksessa. Se on aidon uskon väistämätön hedelmä. Siksi kirkon tulee sukupolvesta toiseen yhä uudelleen sitoutua evankelioimiseen, joka on olennainen tapa välittää Jumalan rakkautta maailmaan.

² Kts. Todd M. Johnson, Kenneth R. Ross (eds.), *Atlas of Global Christianity*, Edinburgh, Edinburgh University Press, 2009.

Miten voimme julistaa Jumalan rakkautta ja oikeudenmukaisuutta sukupolvelle, joka elää yksilökeskeisessä, maallistuneessa ja materialistisessa maailmassa?

9. Kirkko elää moniuskontoisessa ja monikulttuurisessa maailmassa. Uusi viestintäteknologia luo entistä laajempaa tietoisuutta ihmisten erilaisista identiteeteistä ja pyrkimyksistä. Kristityt osallistuvat paikallisesti ja maailmanlaajuisesti rakkauden, rauhan ja oikeudenmukaisuuden yhteiskuntien rakentamiseen yhdessä muita uskontoja ja kulttuureja edustavien ihmisten kanssa. Moninaisuus on haaste kirkkoille, ja niiden on välttämätöntä sitoutua uskontojen väliseen vuoropuheluun ja kulttuurirajat ylittävään viestintään. Millaisia ekumeenisia käsityksiä meillä on yhteisen todistuksen antamisesta ja elämää luovan lähetystehtävän toteuttamisesta moniuskontoisessa ja monikulttuurisessa maailmassa?
10. Jumala on lahjoittanut maailmalle kirkon, jotta maailma voisi muuttua Jumalan valtakunnaksi. Kirkon tehtävä on tuoda uutta elämää ja julistaa Jumalan rakastavaa läsnäoloa maailmassa. Meidän tulee yhdessä osallistua Jumalan työhön, ylittää meitä jakavat aidat ja purkaa jännitteet, jotta maailma uskoisi ja kaikki olisivat yhtä (Joh. 17:21). Kirkko on Kristuksen opetuslasten yhteys. Sellaisena sen täytyy tulla yhteisöksi, joka hyväksyy kaikki ihmiset ja tuo sovintoa ja parannusta maailmaan. Miten kirkko voi uudistua niin, että sen missionaarisuus toteutuu ja se kasvaa yhdessä kohti elämän täyteyttä?
11. Tämä julkilausuma korostaa joitakin CWME:n työssä muotoutuneita keskeisiä ajatuksia Pyhän Hengen työstä osana Kolmiyhdytteen Jumalan lähetystä (*missio Dei*). Julkilausuma käsittelee näitä teemoja neljän otsikon alla:
 1. Lähetysten Henki: elämän henkäys
 2. Vapautuksen Henki: lähetys reuna-alueilta keskukseen
 3. Yhteisön Henki: liikkeellä oleva kirkko
 4. Helluntain Henki: ilosanoma kaikille

Nämä näkökulmat tarjoavat meille mahdollisuuden puhua lähetystehtävästä tämän päivän muuttuvassa maailmassa niin, että keskeisiksi käsitteiksi otetaan dynaamisuus, oikeudenmukaisuus, monimuotoisuus ja muutos. Vastauksena edellä esitettyihin kysymyksiin esittelemme asiakirjan lopussa kymmenen teesiä tämän päivän lähetyksestä ja evankelioimisesta.

1. Lähetysten Henki: elämän henkäys

Hengen tehtävä

12. Jumalan henki, *ru'ach*, liikkuu alussa vetten yllä (1. Moos. 1:2). Henki oli elämän alkulähde ja ihmiskunnan elämän henkäys (1. Moos. 2:7). Heprealaisessa Raamatussa Henki johti Jumalan kansaa, antoi viisautta (Sananl. 8) ja antoi profeetoille voimaa (Jes. 61:1). Henki herätti eloon kuivat luut (Hes. 37), innoitti näkyjä ja ennusunia (Joel 3) ja synnytti uudistumista, joka oli kuin Herran kirkkaus temppeleissä (2. Aik. 7:1).
13. Sama Jumalan Henki, joka ”liikkui vetten yllä” luomisessa, laskeutui Marian ylle (Luuk. 1:35) ja sai aikaan Jeesuksen syntymän. Pyhä Henki vahvisti Jeesusta kasteella (Mark. 1:10) ja lähetti hänet toteuttamaan tehtävänsä (Luuk. 4:14, 18). Jeesus Kristus, täynnä Jumalan Henkeä, kuoli ristillä. Hän antoi henkensä (Joh. 19:30). Kuolemassa, haudan kylmyydessä hän Pyhän Hengen voimasta nousi esikoisena kuolleista elämään (Room. 8:11).

14. Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus Kristus ilmestyi yhteisölleen ja lähetti opetuslapsensa: ”Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät” (Joh. 20:21–22). Pyhän Hengen lahjana, joka on ”voima korkeudesta”, heistä muodostui uusi yhteisö, joka todisti toivosta Kristuksessa (Luuk. 24:49; Apt. 1:8). Alkukirkko eli ykseyden Hengessä, ja kaikki oli heille yhteistä (Apt. 2:44–45).
15. Hengen universaali armotalous luomisessa ja Hengen erityinen toiminta lunastuksessa on nähtävä osana Hengen lähetystehtävää, joka luo uuden taivaan ja uuden maan, jolloin Jumala on lopulta oleva ”kaikki kaikessa” (1. Kor. 15:24–28). Pyhä Henki toimii maailmassa usein salatuilla tavoilla, joita emme aina tunnista ja jotka ylittävät ymmärryksemme (Luuk. 1:34–35; Joh. 3:8; Apt. 2:16–21).
16. Raamatun kertomukset ilmentävät eri tapoja nähdä Pyhän Hengen merkitys lähetykselle. Yksi näkemys korostaa Pyhän Hengen työn täyttä riippuvuutta Kristuksesta. Sen mukaan Pyhä Henki on *Parakleetti*, Puolustaja ja Lohduttaja, joka saapuu vasta kun Kristus on palannut Isän luo. Pyhä Henki ymmärretään Kristuksen läsnäolon jatkajana ja hänen lähetystehtävänsä toteuttajana. Tätä näkökulmaa painottava lähetyskäsitys keskittyy lähettämiseen ja lähtemiseen. Kun lähetystä katsotaan Hengen näkökulmasta, huomataan, että lähetys on lähtökohdiltaan olennaisesti kristologista ja Pyhän Hengen työ liittyy pelastukseen Jeesuksen Kristuksen kautta.
17. Toinen näkemys korostaa Pyhää Henkeä ”Totuuden Henkenä”, joka johtaa tuntemaan ”koko totuuden” (Joh. 16:13) ja puhaltaa missä tahtoo (Joh. 3:8), sulkien näin sisäänsä koko maailmankaikkeuden. Pyhä Henki on Kristuksen alkulähde ja kirkko on Jumalan valtakunnassa tapahtuva Jumalan kansan eskatologinen kokoontuminen (*synaxis*). Uskovat lähtevät rauhassa (mission saaneina) koettuaan eukaristisessa kokoontumisessa pilkahduksen Jumalan valtakunnasta ja saatuaan siitä esimakua. ”Lähteminen” on tämän näkökulman mukaan seurausta kirkon elämästä, ei kirkon perusta. Lähetystä kutsutaan ”liturgiaksi liturgian jälkeen”.³
18. Kolminaisuuden sisäisen elämän ytimessä on rakkauden lähetystehtävä, johon me osallistumme Hengessä. Tämä johtaa kristilliseen todistukseen, jossa julistetaan lakkaamatta Jumalan pelastavaa voimaa Jeesuksen Kristuksen kautta. Kristillinen todistus vakuuttaa jatkuvasti, että Jumala toimii Pyhän Hengen kautta voimallisesti koko luodussa maailmassa. Kaikkia, jotka vastaavat Jumalan ylitsevuotavaan rakkauteen, kutsutaan osallistumaan Pyhässä Hengessä Jumalan lähetykseen.

Lähetys ja luomakunnan kukoistus

19. Lähetys on Kolmiyhteisen Jumalan äärettömän rakkauden ylitsevuotamista. Jumalan työ, missio, alkoi luomisessa. Luomakunnan elämä ja Jumalan elämä ovat kietoutuneet toisiinsa. Jumalan Henki ympäröi meitä jatkuvalla, anteliaalla armolla. Näin meitä kutsutaan laajentamaan ymmärrystämme, hylkäämään kapeasti ihmiskeskeinen lähestymistapa ja omaksumaan lähetykselle sellaisia lähetysten muotoja, jotka ilmentävät ihmiskunnan sovitettua suhdetta koko luomakunnan kanssa. Kuullessamme köyhien huutavan me kuulemme, miten maa itkee, ja tiedämme, että se on jo aikojen alusta huutanut Jumalan puoleen ihmisten pahojen tekojen tähden (1. Moos. 4:10).
20. Koko luomakuntaan suuntautuva lähetys näkyy jo nyt myönteisenä liikkeenä kirkoissa, jotka kampanjoivat ympäristöoikeudenmukaisuuden ja nykyistä kestävämpien elämäntapojen puolesta ja kehittävät maapalloa kunnioittavia hengellisyiden muotoja. Unohdamme silti joskus, että koko luomakunta kuuluu siihen sovitettuun ykseyteen, jota kohti meitä kutsutaan (2. Kor. 5:18–19). Meidän uskoomme ei kuulu, että maa hylätään ja vain sielut pelastetaan. Niin maan kuin ihmiskehonkin tulee muuttua Pyhän Hengen armon

³ Kts. Ion Bria, *The Liturgy after the Liturgy: Mission and Witness from an Orthodox Perspective*, Geneva, WCC, 1996. Käsite on alun perin arkkipiispa Anastasios Yannoulatsokselta, ja Ion Bria on tehnyt sen laajasti tunnetuksi.

kautta. Kuten Jesajan kirjan ja Johanneksen ilmestyksen näyt todistavat, taivas ja maa luodaan kerran uudeksi (Jes. 11:1–9; 25:6–10; 66:22; Ilm. 21:1–4).

21. Meidän on nivottava yhteen mukanaolomme lähetyksessä, yhteytemme luomakuntaan ja osallisuutemme Hengen elämästä. Nämä kaikki vaikuttavat toisiinsa ja muuttavat toisiaan. Yhtä ei voi tavoitella ilman toisia. Muuten lankeamme yksilökeskeiseen hengellisyyteen ja luulemme, että voimme kuulua Jumalalle kuulumatta lähimmäisillemme; lankeamme hengellisyyteen, jossa itse voimme hyvin, vaikka muu luomakunta kärsii ja ikävöi.
22. Lähetystehtävämme edellyttää välttämättä uutta kääntymystä, mielenmuutosta (*metanoia*), joka herättää uuden nöyryyden Jumalan Hengen lähetystä kohtaan. Olemme tottuneet ajattelemaan lähetystä omana työnämme toisten hyväksi, mutta tosiasiaassa koko luomakunta viettää Luojan työn juhlaa, ja siihen juhlaan voi ihminen liittyä. Luomakunnalla on monenlainen tehtävänsä, missionsa, ihmiskuntaa kohtaan. Luodulla maailmalla on muun muassa voimaa parantaa ihmisen mieli ja ruumis. Viisauksikirjallisuus opettaa, miten luomakunta ylistää Luojaansa (Ps. 19:1–4; 66:1; 96:11–13; 98:4; 100:1; 150:6). Luojan ilo ja ihmetys luomakunnastaan on yksi hengellisyytemme lähteistä (Job 38–39).
23. Haluamme tunnustaa hengellisen yhteytemme luomakuntaan, vaikka todellisuudessa maata saastutetaan ja käytetään hyväksi. Kulutuskeskeinen elämäntapa ei saa aikaan rajatonta kasvua vaan loputonta maapallon varojen riistämistä. Ihmisen ahneus aiheuttaa maapallon lämpenemistä ja muita ilmastonmuutoksia. Miten voimme ymmärtää pelastuksen, jos tämä jatkuu ja maapalloa vahingoitetaan kuolettavasti? Pelkkää ihmiskuntaa ei voi pelastaa muun luomakunnan tuhoutuessa. Ympäristöoikeudenmukaisuutta ei voi erottaa pelastuksesta eikä pelastus voi tulla ilman uutta nöyryyttä, joka kunnioittaa kaiken elämän tarpeita maan päällä.

Hengelliset lahjat ja harkinnan armolahja

24. Pyhä Henki antaa lahjoja vapaasti ja puolueettomasti (1. Kor. 12:8–10; Room. 12:6–8; Ef. 4:11). Pyhän Hengen lahjoja tulee käyttää yhteiseksi hyödyksi (1. Kor. 12:7; 14:26) ja koko luomakunnan sovituksiksi (Room. 8:19–23). Yksi Pyhän Hengen lahjoista on kyky erottaa eri henget toisistaan (1. Kor. 12:10). Tunnistamme Jumalan Hengen aina kun elämä kokonaisuudessaan vahvistuu, sorretut vapautuvat, rikkinaiset yhteisöt löytävät sovinnon ja paranevat ja luomakunta eheytyy. Tunnistamme pahat henget siellä, missä elämää tuhoavat kuoleman voimat saavat vallan.
25. Varhaiset kristityt, kuten monet nykypäivän kristityt, kokivat maailman olevan täynnä henkiä. Uusi testamentti kuvaa monenlaisia henkiä: pahoja henkiä, ”palvelevia henkiä” (ts. enkeleitä, Hepr. 1:14), ”hallitsijoita” ja ”henkivaltoja” (Ef. 6:12), petoa (Ilm. 13:1–7) ja muita voimia, sekä hyviä että pahoja. Myös apostoli Paavali todistaa hengellisestä taistelusta (Ef. 6:10–18; 2. Kor. 10: 4–6) sekä velvollisuudesta vastustaa Paholaista (Jaak. 4:7; 1. Piet. 5:8). Kirkkoja kutsutaan tunnistamaan maailmaan lähetetyn ja elämää antavan Hengen työ ja liittymään Pyhään Henkeen Jumalan valtakunnan ja sen oikeudenmukaisuuden esiintuomiseksi (Apt. 1:6–8). Kun olemme tunnistaneet Pyhän Hengen läsnäolon, meitä kutsutaan antamaan vastaus siihen ja tajuamaan, että Jumalan Henki on usein kumouksellinen. Hän vie meitä yli rajojen ja yllättää meidät.
26. Kohtaamisemme Kolmiyhteisen Jumalan kanssa on sisäistä, henkilökohtaista ja yhteisöllistä, mutta se ohjaa meitä myös ulospäin, lähetykseen. Hengen perinteiset vertauskuvat ja nimitykset (kuten tuli, valo, kaste, lähde, voitelu, parantaminen, sulattaminen, lämpeneminen, lohdutus, lempeys, voima, lepo, pesu, kirkkaus) osoittavat, että Henki tuntee elämämme ja on läsnä kaikissa ulottuvuuksissa, joita lähetystyö koskee: suhteiden verkoissa, kaikessa elämässä ja koko luomakunnassa. Henki johdattaa meidät monenlaisiin hetkiin ja tilanteisiin: tapaamisiin, kohtaamisiin ja ihmiskunnan ratkaiseviin taisteluihin.

27. Pyhä Henki on Viisauden Henki (Jes. 11:2; Ef. 1:17) ja johdattaa tuntemaan koko totuuden (Joh. 16:13). Henki inspiroi inhimillistä kulttuuria ja luovuutta. Siksi lähetystehtävän toteuttamiseen kuuluu kyky tunnistaa ja kunnioittaa kaikissa kulttuureissa ja elinympäristöissä oleva elämää luova viisus ja kyky tehdä yhteistyötä sen kanssa. Olemme pahoillamme siitä, että kolonialismiin liittyneenä lähetystyössä on usein halveksittu kulttuureita eikä ole tunnustettu paikallisten ihmisten viisautta. Sellainen viisus ja kulttuuri, joka vahvistaa elämää, on Jumalan Hengen lahja. Haluamme tuoda esiin niiden ihmisten kertomuksia, joiden perinteitä teologit ja tieteentekijät ovat ylenkatsooneet ja pilkanneet; heidän viisautensa tarjoaa elintärkeitä ja usein meille entuudestaan tuntemattomia reittejä takaisin luomakunnassa vaikuttavan Hengen elämän yhteyteen. Tämä auttaa meitä ymmärtämään, miten Jumala ilmoittaa itsensä luomakunnassa.
28. Me emme voi itse väittää Hengen olevan meissä. Toiset voivat huomata Hengen läsnäolon siitä, miten elämme. Apostoli Paavali ilmaisee tämän kehottamalla kirkkoa kantamaan Hengen hedelmää, johon kuuluvat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, itsehillintä (Gal. 5:22-23). Kun kannamme tätä hedelmää, voimme toivoa muiden tunnistavan Hengen työn rakkauden ja voiman.

Muutosta luova hengellisyys

29. Alkuperäiseen kristilliseen todistukseen ei kuulu ainoastaan se, *mitä* me teemme toteuttaessamme lähetystehtävää, vaan *miten* me elämme lähetettyinä. Ainoastaan ne hengellisyyden muodot, jotka ovat syvästi juurtuneet Kolminaisuuden sisäiseen rakkauteen, voivat ylläpitää lähetettyinä olevaa kirkkoa. Hengellisyys antaa elämällemme sen syvimmän tarkoituksen. Se elävöittää, antaa tarkoituksen ja voiman elämän matkalle. Se on yltäkülläisen elämän voima ja kutsuu sitoutumaan kaikkia elämää kieltäviä, tuhoavia ja halveksivia voimia ja valtoja vastaan.
30. Lähetysten hengellisyys on aina muutosta luovaa. Se vastustaa ja pyrkii muuttamaan kaikki elämää tuhoavat arvot ja järjestelmät omassa talousjärjestelmässämme, poliittisessa elämässämme kuin kirkoissamme ja tekee työtä niiden muuttamiseksi. ”Uskollisuutemme Jumalalle ja Jumalan antelias elämän lahja velvoittavat meitä vastustamaan tässä nykyisessä maailmantalouden järjestelmässä vallitsevia epäjumalia kumartavia asenteita, epäoikeudenmukaisia järjestelmiä sekä voima- ja hyväksikäyttöpolitiikkaa. Talous ja taloudellinen oikeudenmukaisuus ovat aina uskon asioita, sillä ne liittyvät olennaisesti Jumalan tahtoon luomakuntaa kohtaan.”⁴ Lähetysten hengellisyys ohjaa meitä palvelemaan Jumalan elämää ylläpitävää taloudenhoitoa, ei mammonaa. Se ohjaa meitä jakamaan elämää Jumalan pöydän ääressä eikä tyydyttämään yksityistä ahneutta. Lähetettyinä oleminen ohjaa meitä tavoittelemaan muutosta kohti parempaa maailmaa haastamalla valtaapitävien oman edun tavoittelun ja halun säilyttää nykyinen tilanne.
31. Jeesus on sanonut: ”Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa” (Matt. 6:24). Globaalin vapaakaupan ylivallan kautta saavutettava rajattoman kasvun politiikka on ideologia, joka väittää, ettei ole vaihtoehtoja. Sen toteuttaminen vaatii loputtoman määrän uhrauksia sekä köyhiltä että luonnolta. ”Se lupaa valheellisesti voitansa pelastaa maailman kasvattamalla vaurautta ja hyvinvointia, se ottaa ylivallan elämästä ja vaatii täydellistä uskollisuutta, joka hipoo epäjumalanpalvontaa.”⁵ Tämä mammonan globaali järjestelmä suojelee ainoastaan rikkaiden ja vallassaolevien vaurauden rajatonta kasvua ylläpitämällä jatkuvaa riistoa. Tämä ahneuden torni uhkaa koko Jumalan perhekuntaa. Jumalan valtakunta on täysin vastakkainen mammonan imperiumille.
32. Muutoksen voi ymmärtää pääsiäisen salaisuuden näkökulmasta: ”Jos olemme hänen kanssaan kuolleet, saamme hänen kanssaan myös elää. Jos kestämmme lujina, saamme myös hallita hänen kanssaan.” (2. Tim. 2:

⁴ *Alternative Globalization Addressing Peoples and Earth (AGAPE): A Background Document*, Geneva, WCC, 2005, s. 13.

⁵ *The Accra Confession, Covenanting for Justice: in the Economy and the Earth*, World Alliance of Reformed Churches, 2004, § 10.

11-12). Kristuksen risti on Jumalan pelastuksen voima siellä, missä on alistamista, syrjintää ja kipua (1. Kor. 1:18). Meidänkin päivinämmä jotkut ovat menettäneet henkensä oman kristillisen todistuksensa vuoksi, ja näin he muistuttavat meitä opetuslapsuuden hinnasta. Henki antaa kristityille rohkeutta elää todeksi vakaumustaan myös vainon ja marttyyriuden aikana.

33. Risti kutsuu katumaan vallan väärinkäyttöä ja vääränlaisen vallan käyttöä lähetystyössä ja kirkossa. ”Vallan epäsuhta ja epätasapaino jakavat meitä ja vaikeuttavat elämäämme kirkossa ja maailmassa. Meidän on tunnettava rauhattomuutta tällaisen vallankäytön vuoksi, että sen myötä katuisimme, arvioisimme valtajärjestelmiä kriittisesti ja käyttäisimme vallan rakenteita vastuullisesti”.⁶ Henki vahvistaa heikkoja ja haastaa vahvat luopumaan etuoikeuksistaan niiden hyväksi, joilta valta on riistetty.
34. Kokemus Hengessä elämisestä on elämän täyteyden maistamista. Meitä kutsutaan todistamaan liikettä kohti elämää, iloitsemaan kaikesta mitä Henki jatkuvasti kutsuu olemassaoloon ja kokemaan yhteenkuuluvuutta matkalla voidaksemme kulkea epätoivon ja ahdistuksen virtojen läpi (Ps. 23; Jes. 43:1–5). Lähetettyinä olemisen kutsuu meitä uudestaan tiedostamaan, kuinka Pyhä Henki kohtaa meidät, haastaa meitä kaikilla elämän osa-alueilla, tuo uutta ja muuttaa asioita, kun kuljemme elämäntiellämme ja jaamme matkan muiden kanssa.
35. Pyhä Henki on luonamme toverina, mutta ei koskaan kesynä tai ”taltutettuna”. Pyhän Hengen työn yllätyksellisyyteen kuuluvat ne tavat, joilla Jumala työskentelee sellaisilta reuna-alueilta käsin ja sellaisten ihmisten kautta, jotka meidän näkökulmastamme ovat syrjäytettyjä.

2. Vapauden Henki: lähetys reuna-alueilta keskukseen

36. Jumalan tarkoitus ei ole luoda toista maailmaa vaan luoda uudelleen se, minkä Hän on jo kerran rakkaudella ja viisaudella luonut. Jeesus aloitti työnsä julistaen, että Hengellä voideltuna olemisen tarkoittaa sorrettujen vapauttamista, sokeiden silmien avaamista ja Jumalan valtakunnan tulemisen julistamista (Luuk. 4:16–19). Jeesus toteutti tehtävänsä ja valitsi elämisen oman aikansa syrjäytyneiden joukossa. Syy ei ollut holhoava hyväntekeväisyys vaan se, että näiden ihmisten tilanne todisti maailman syntisyydestä ja heidän kaipuunsa elämään ilmensi Jumalan tarkoituseriä.
37. Jeesus Kristus kokee läheiseksi ja ottaa luokseen yhteiskunnan kaikkein syrjäytyneimmät kohdatakseen ja muuttaakseen kaiken, mikä estää elämää. Näihin kuuluvat kulttuurit ja järjestelmät, jotka luovat ja ylläpitävät valtavaa köyhyyttä, syrjintää ja epäinhimillistämistä sekä ihmisten ja maapallon hyväksikäyttöä tai tuhoamista. Lähetys syrjäytettyjen näkökohdista haastaa ymmärtämään monimutkaista vallankäyttöä, globaaleja järjestelmiä ja rakenteita sekä paikallista, tilannesidonnaista todellisuutta. Kristillinen lähetys on joskus ymmärretty ja sitä on toteutettu tavoilla, jotka eivät ole ilmentäneet yhteiskunnasta syrjäytettyjen puolelle asettuvaa Jumalaa. Tästä syystä lähetys syrjäytettyjen näkökohdista kutsuu kirkkoa uudistamaan käsitystään lähetyksestä. Lähetys on Jumalan Hengen kutsu. Jumalan Henki tekee työtä maailman puolesta, jossa elämän täyteys on kaikkien saatavilla.

Miksi reuna-alueet ja syrjäytyminen?

38. Lähetys syrjäytettyjen lähtökohdista haluaa ehkäistä epäoikeudenmukaisuutta elämässä, kirkossa ja lähetyksessä. Se pyrkii olemaan vaihtoehto ajattelutavalle, jonka mukaan ainoastaan vahvat voivat tehdä lähetystä heikkojen suuntaan, rikkaat köyhien suuntaan ja etuoikeutetut syrjäytettyjen suuntaan. Tällaiset lähestymistavat voivat johtaa sortoon ja syrjäytymiseen. Lähetys syrjäytettyjen näkökohdista huomauttaa,

⁶ Edinburgh 2010, *Common Call*, 2010, § 4.

että yhteiskunnan keskiössä elävillä on pääsy yksilön oikeuksia, vapautta ja yksilöllisyyttä toteuttaviin ja kunnioittaviin järjestelmiin; reuna-alueilla eläminen merkitsee syrjäytymistä oikeudenmukaisuudesta ja ihmisarvosta. Toisaalta, reuna-alueilla eläminen voi opettaa joitakin asioita. Syrjäytyneillä ihmisillä on toimijuutta, ja he voivat usein nähdä asioita, jotka jäävät yhteiskunnan keskiössä eläviltä huomiotta. Syrjäytyneet, haavoittuvassa asemassa elävät ihmiset tietävät usein hyvin, mitkä syrjivät tekijät uhkaavat heidän selviytymistään, ja tajuavat parhaiten kamppailunsa kiireellisyyden. Etuoikeutetussa asemassa elävillä ihmisillä on paljon opittavaa syrjäytyneiden ihmisten päivittäisestä selviytymiskamppailusta.

39. Syrjäytetyiltä ihmisiltä jää käyttämättä heidän Jumalalta saamiaan lahjoja, koska heiltä on riistetty valta ja eväty mahdollisuudet ja/tai oikeudet. Ihmisten omat elämäntaistelut ja toiminta elämän puolesta ovat tehneet syrjäytetyistä toivon, yhteisöllisen vastarinnan ja sisukkuuden aktiivisia varantoja, joita uskollisuus luvattulle Jumalan valtakunnalle edellyttää.
40. Paikalliset olosuhteet vaikuttavat lähetystyön laajuuteen ja luonteeseen. Tästä syystä kaikkien lähetystyöhön liittyvien henkilöiden sosiaalinen tilanne tulee ottaa huomioon. Lähetysteologisen työskentelyn tulee huomioida erilaiset arvomaailmat, jotka muokkaavat lähetysten näkökulmia. Lähetysten tehtävänä ei ole vain siirtää reuna-alueille syrjäytettyjä vallan keskusta vaan myös vastustaa niitä, jotka pysyvät keskustassa sysäämällä muut reunoille. Kirkkoja kutsutaan *muuttamaan* valtarakenteita.
41. Lähetystyö ennen ja nyt on usein kohdistunut yhteiskunnan reuna-alueille syrjäytyneisiin. Syrjäytyneet ihmiset on ymmärretty lähetystyön vastaanottajiksi eikä sen aktiivisiksi toteuttajiksi. Näin ilmaistuna lähetystyö on liian usein hyväksynyt sortavia ja elämälle kielteisiä järjestelmiä. Lähetystyö on yleensä ollut linjassa yhteiskunnan keskiössä olevien etuoikeuksien kanssa, eikä se ole kyseenalaistanut niitä taloudellisia, sosiaalisia, kulttuurisia ja poliittisia järjestelmiä, jotka ovat syrjäyttäneet joitakin kansanryhmiä. Yhteiskunnan keskiöstä lähtevää lähetystä ajavat holhoava asenne ja ylemmyyskompleksi. Historian kuluessa tämä on aiheuttanut sen, että kristinuskon on samaistettu länsimaiseen kulttuuriin. Tämä on johtanut lähetysten tavoitteiden vastaisiin seuraamuksiin, muun muassa siihen, että syrjinnän uhrien täysi ihmisyyden on kielletty.
42. Syrjäytettyjen ihmisten pääasiallinen yhteinen huolenaihe on yhteiskuntien, kulttuurien, sivilisaatioiden, kansakuntien ja jopa kirkkojen kyvyttömyys kunnioittaa *kaikkien* ihmisten arvoa ja arvokkuutta. Syrjäytymiseen ja sortoon johtavan epätasa-arvon taustalla on epäoikeudenmukaisuus. Jumalan oikeudenmukaisuuden halu liittyy erottamattomasti hänen olemukseensa ja kaikkivaltiuteensa: ”Herra, teidän Jumalanne, on jumalien Jumala ja korkein Herra... Hän huolehtii leskien ja orpojen oikeuksista, hän rakastaa muukalaista ja ruokkii ja vaatettaa hänet.” (5. Moos. 10:17–18). Kaiken lähetystyön täytyy siis turvata jokaisen ihmisen ja maapallon pyhä arvokkuus (kts. Jes. 58).

Lähetys kamppailuna ja vastarintana

43. Jumalan lähetysten (*missio Dei*) tunnustaminen osoittaa, että uskotaan Jumalaan, joka toimii historiassa ja luomakunnassa, käsin kosketeltavassa ajan ja paikan todellisuudessa, ja joka oikeudenmukaisuuden, rauhan ja sovituksen kautta tavoittelee elämän täyteyttä koko maailmalle. Osallisuus Jumalan jatkuvasta, Pyhän Hengen kautta tapahtuvasta, vapauttavasta ja sovittavasta työstä tarkoittaa siksi myös riistävien ja orjuuttavien pahojen henkien tunnustamista ja paljastamista. Tämä tarkoittaa muun muassa patriarkaalisten ideologioiden purkamista, alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeuden puolustamista ja yhteisöllisen rasismien ja kastijaon haastamista.
44. Kirkon toivo perustuu lupaukseen Jumalan valtakunnan tulemisesta. Se tarkoittaa Jumalan ja ihmiskunnan sekä koko luomakunnan välisten suhteiden ennallistamista. Vaikka näky Jumalan valtakunnan toteutumisesta

on lähtökohtaisesti aikojen lopussa toteutuva eskatologinen todellisuus, se syvästi innostaa ja ohjaa meidän tämänhetkistä osallistumistamme Jumalan pelastavaan työhön ennen eskatologisen lupauksen toteutumista.

45. Osallistuminen Jumalan lähetykseen on Jeesuksen esimerkin seuraamista; Jeesus tuli palvelemaan, ei palveltavaksi (Mark. 10:45), hän syökee vallanpitäjät istuimiltaan ja korottaa alhaiset (Luuk. 1:46–55). Hänen rakkautensa on luonteeltaan vastavuoroista, molemminpuolista ja toiseuteen kohdistuvaa. Se vaatii sitoutumista vastustaa ja taistella niitä voimia vastaan, jotka estävät Jumalan tahdon mukaisen elämän täyteyttä. Se vaatii myös halukkuutta työskennellä kaikkien niiden kanssa, jotka toimivat erilaisissa oikeudenmukaisuuteen ja ihmisarvoon sekä elämän edistämiseen sitoutuneissa liikkeissä ja hankkeissa.

Oikeudenmukaisuutta tavoitteleva ja syrjintää kaihtava lähetys

46. Jumalan valtakunnan ilosanoma on lupaus oikeudenmukaisen ja syrjimättömän maailman toteutumisesta. Syrjimättömyys ja kaikkien ihmisten hyväksyminen (inclusivity) mahdollistaa oikeudenmukaiset suhteet ihmisyyhteisössä ja luomakunnassa. Se tarkoittaa, että ihmisten ja luomakunnan keskinäinen suhde tunnustetaan, ja jokaisen ihmisen pyhiä arvoja kunnioitetaan ja suojellaan. Se edistää jokaisen ihmisen mahdollisuutta tulla täydesti osalliseksi yhteisön elämästä. Kaste Kristukseen tuo mukanaan elinaikaisen sitoumuksen todistaa tästä toivosta. Tämä tapahtuu, kun ylitämme erottavat esteet ja löydämme yhteisen identiteetin Jumalan kaikkivaltiuuden alaisuudessa (Gal. 3:27–28). Jumalan silmissä kenenkään ihmisen minkäänlainen syrjintä ei ole hyväksyttävää.
47. Jeesus lupaa, että viimeiset tulevat ensimmäisiksi (Matt. 20:16). Kirkko osoittaa sitoutumista Jumalan valtakunnan arvoihin sikäli kuin se osoittaa radikaalia vieraanvaraisuutta yhteiskunnasta vieraantuneille (Jes. 58:7). Kirkko tekee Jumalan valtakunnalle tilaa läpäistä ihmisen olemassaolo sikäli kuin se sanoutuu irti itsekeskeisestä elämäntavasta. Kirkko todistaa Jumalan valtakunnan toteutumisesta tässä maailmassa sikäli kuin se kieltäytyy kaikesta fyysisestä, psyykkisestä ja hengellisestä väkivallasta niin henkilökohtaisella tasolla kuin taloudellisten, poliittisten ja sosiaalisten järjestelmien tasolla.
48. Tosiasiassa kuitenkin lähetys, raha ja poliittinen valta ovat strategisia kumppaneita. Vaikka teologisesti ja missiologisesti puhumme paljon kirkon lähetystyön solidaarisuudesta köyhille, käytännössä lähetystyö on joskus paljon kiinnostuneempi olemaan läsnä vallan keskiöissä, syömään rikkaiden kanssa ja lobbaamaan rahaa ylläpitääkseen kirkollista byrokratiaa. Tämä haastaa erityisesti pohtimaan, mikä on evankeliumin ilosanoma etuoikeutetuille ja vallassa oleville.
49. Kirkko on kutsuttu tekemään todeksi Jumalan Jeesuksessa Kristuksessa ilmoittama pyhä ja elämää ylläpitävä suunnitelma maailmaa varten. Tämä tarkoittaa yhteisöä tuhoavien arvojen ja käytäntöjen hylkäämistä. Kristittyjä kutsutaan tunnistamaan kaikenlaisen syrjinnän syntyisyys ja muuttamaan epäoikeudenmukaiset rakenteet. Tämä kutsu asettaa tietynlaisia odotuksia kirkolle. Kirkko ei voi suojella minkäänlaisia epäoikeudenmukaisia voimia omista riveissään. Kirkon tulee toimia vastakulttuurisena yhteisönä. Liiton yhteisölle annettua raamatullista toimeksiantoa kuvaa molemmissa testamenteissa sanonta: ”Niin ei saa olla teidän keskuudessanne” (Matt. 20:26).

Lähetys parantamisena ja eheytenä

50. Toiminta yksilöiden ja yhteisöjen parantamiseksi ja rikkinäisyyden korjaamiseksi on keskeinen osa lähetystä. Parantaminen ei ollut ainoastaan keskeinen osa Jeesuksen omaa työtä vaan osa hänen seuraajiansa saamaa kutsua hänen työnsä jatkamiseksi (Matt. 10:1). Parantaminen on myös yksi Pyhän Hengen lahjoista (1. Kor 12:9; Apt. 3). Henki antaa kirkolle voimaa toteuttaa elämää vaalivaa työtä, johon kuuluvat yhtäältä rukous, sielunhoito ja kärsimyksen perimmäisten syiden profeetallinen paljastaminen, ja toisaalta ammatillinen

terveydenhuolto, epäoikeudenmukaisuutta ylläpitävien rakenteiden muuttaminen ja tieteellisen tutkimuksen edistäminen.

51. Terveys ei ole ainoastaan fyysistä ja/tai henkistä hyvinvointia eikä paraneminen ole ensisijaisesti lääketieteellistä parantumista. Tällainen käsitys terveydestä on linjassa kirkon raamatullis-teologisen tradition kanssa. Siinä ihminen nähdään moniulotteisena kokonaisuutena, jossa ruumis, sielu ja henki ovat toisiinsa liittyviä ja toisistaan riippuvaisia. Eheään persoonaan kuuluu sosiaalisia, poliittisia ja ekologisia ulottuvuuksia. Tästä eheyden näkökulmasta katsottuna terveys on sekä Jumalan aikojen lopussa toteutuvaan lupaukseen liittyvä seikka että todellinen mahdollisuus myös tässä hetkessä.⁷ Eheys ei ole muuttumaton harmoninen tasapaino, vaan elämää yhteisössä Jumalan, ihmisten ja luomakunnan kanssa. Yksilökeskeisyys ja epäoikeudenmukaisuus ehkäisevät yhteisön rakentumista ja eheyttä. Lääketieteellisin perustein tai vammaisuuden pohjalta tapahtuva syrjintä – myös HIV:iin ja AIDS:iin perustuva – on vastoin Jeesuksen Kristuksen opetuksia. Siinä vaiheessa, kun kaikki yksilöllisen ja yhteisöllisen elämämme poissuljetut osat on otettu mukaan ja kun unohdetut ja syrjäytyneet ihmiset tuodaan rakkaudessa yhteen, voimme havaita Jumalan valtakunnan merkkejä maan päällä.
52. Vammaisuutta ja sairautta on totuttu yhteiskunnissa pitämään joko synnin ilmentymänä tai ratkaisua vaativana lääketieteellisenä ongelmana. Lääketieteellinen malli on korostanut yksilön oletetun ”puutteellisuuden” korjaamista tai parantamista. Monet syrjäytyneet eivät kuitenkaan ymmärrä itseään ”puutteellisina” tai ”sairaina”. Raamatussa kerrotaan useista tapauksista, joissa Jeesus paransi ihmisiä erilaisista vaivoista. Yhtä tärkeää kuin vaivojen parantaminen oli kuitenkin ihmisten palauttaminen heille kuuluvalla paikalleen osana yhteisöä. Parantumisessa on enemmänkin kysymys eheytymisestä kuin jonkin vialliseksi mielletyn korjaamisesta. Eheäksi tuleminen edellyttää, että se, mikä on joutunut erilleen, palaa jälleen yhteen. Paluu Raamatun näkemykseen edellyttää, että emme takerru vain ajatukseen lääkitsemisestä. Lähetystyön tulee edistää vammaisten ja sairaiden täyttä osallistumista kirkon ja yhteiskunnan elämään.
53. Kristillisen lääkärilähetysten tavoitteena on, että kaikilla ihmisillä ympäri maailmaa olisi yhtäläinen mahdollisuus päästä laadukkaaseen terveydenhuollon piiriin. Kirkoilla voi olla ja on monia tapoja toimia kokonaisvaltaisella tavalla ihmisen terveyden ja terveydenhuollon hyväksi. Kirkot ylläpitävät tai tukevat lääkäriasemia ja lähetysairaaloita, tarjoavat erilaisia mielenterveyden tukipalveluita, ylläpitävät tukiryhmiä ja terveydenhuollon ohjelmia ja voivat järjestää ryhmiä, jotka tekevät tervehdyskäyntejä sairaiden seurakuntalaisten luo. Parantamisprosessiin voi kuulua rukous sairaan kanssa ja hänen puolestaan, synnintunnustus ja synninpäästö, käten päälle paneminen, öljyllä voitelu ja karismaattisten lahjojen käyttäminen (1. Kor. 12). On kuitenkin otettava huomioon, että epäasianmukaiset kristillisen jumalanpalveluksen muodot, esimerkiksi voitonriemuiset parantamiskokoukset, joissa parantajaa ihannoitetaan Jumalan kustannuksella ja joissa herätetään vääriä odotuksia, voivat haavoittaa ihmisiä syvästi. Tämä ei tarkoita, etteikö Jumala joissain tapauksissa voisi puuttua tilanteeseen ja ihmeen kautta parantaa ihmisiä.
54. Epätäydellisten ihmisten yhteisönä, joka osana koko luomakuntaa vaikeroi tuskissa ja kaipaa vapautusta, kristillinen yhteisö voi olla merkinä toivosta ja ilmentää Jumalan valtakuntaa maan päällä (Room. 8:22–24). Pyhä Henki toimii oikeudenmukaisuuden ja parantumisen puolesta monin tavoin. Pyhä Henki on erityisesti läsnä yhteisössä, joka on kutsuttu olemaan Kristuksen lähetystehtävän ruumiillistuma.

3. Yhteisön Henki: liikkeellä oleva kirkko

Jumalan lähetys (*missio Dei*) ja kirkon elämä

⁷ *Healing and Wholeness: The Churches' Role in Health*, Geneva, WCC, 1990, s. 6.

55. Kirkon elämä saa alkunsa Kolmiyhteisen Jumalan rakkaudesta. ”Jumala on rakkaus.” (1. Joh. 4:8). Lähetys on vastausta Jumalan luomisessa ja lunastuksessa ilmenevään rakkauden kutsuun. ”Kristuksen rakkaus pakottaa meitä” (*Caritas Christi urget nos*). Tämä yhteenkuuluvuus (*koinonia*) avaa sydämemme niin, että liitymme Jumalan rakkauden liikkeeseen yhdessä veljiemme ja sisariemme kanssa (2. Kor 5:18–21). Eläen Jumalan rakkaudessa kirkko on kutsuttu tulemaan ilosanomaksi kaikille. Kolmiyhteisen Jumalan ylitsevuotavasti jakama rakkaus on kaiken lähetysten ja evankelioimisen lähde.
56. Pyhässä Hengessä ilmenevä Jumalan rakkaus on innoittava lahja koko ihmiskunnalle ”kaikkina aikoina ja kaikkialla”,⁸ kaikille kulttuureille ja kaikissa tilanteissa. Jeesuksessa Kristuksessa, ristiinnaulitussa ja ylösnousseessa Herrassa ilmi tullut Pyhän Hengen väkevä läsnäolo johdattaa meidät siihen elämän täyteyteen, jonka Jumala on lahjoittanut meille jokaiselle. Jumala on läsnä kirkossaan Kristuksen kautta Pyhässä Hengessä. Jumala paljastaa meille suunnitelmansa maailmaa varten sekä vahvistaa ja mahdollistaa kirkon jäsenten osallistumisen suunnitelmansa toteuttamiseen.
57. Historiallisesti kirkko ei ole ollut olemassa aina. Teologisesti ja empiirisesti se syntyi lähetystä varten. Kirkon ja lähetysten alkuperää ja tarkoitusta ei voi erottaa toisistaan. Kirkon tarkoitus on toteuttaa Jumalan lähetysten tavoite. Kirkon ja lähetysten välinen suhde on hyvin läheinen sillä sama Kristuksen Henki, joka voimaannuttaa kirkon lähetysten, on kirkon elämä. Samalla kun Jeesus Kristus lähetti kirkon maailmaan, hän puhalsi kirkkoon Pyhän Hengen (Joh. 20:19–23). Kirkon olemassaolo toteutuu lähetyksessä niin kuin tuli palamisessa. Jos kirkko ei tee lähetystyötä, se lakkaa olemasta kirkko.
58. Jumalan lähetysten ottaminen lähtökohdaksi johtaa tarkastelemaan kirkkoa ”alhaalta käsin”. Tästä näkökulmasta kirkolla ei ole lähetystä vaan lähetyksellä on kirkko. Lähetyksessä ei ole kysymys kirkkojen laajentamisesta, vaan siitä, että kirkko on Jumalan lahjoittaman pelastuksen ruumiillistuma tässä maailmassa. Tästä seuraa dynaaminen käsitys kirkon apostolisuudesta: apostolisuus ei ole ainoastaan kirkon uskon turvaamista ajasta aikaan vaan myös osallisuutta apostolaattiin. Niinpä kirkkojen tulee pääasiallisesti ja ennen kaikkea olla missionaarisia kirkkoja.

Jumalan lähetys ja kirkon ykseys

59. Uskon eläminen todeksi yhteisössä on keskeinen tapa osallistua lähetykseen. Kasteessa meistä tulee sisaria ja veljiä, ja me kuulumme yhteen Kristuksessa (Hepr. 10:25). Kirkko on kutsuttu olemaan syrjintää kaihtava yhteisö, joka toivottaa kaikki tervetulleeksi yhteyteensä. Kirkko on sanojen, tekojen ja koko olemuksensa kautta esimakua ja näkyvä todistus tulevasta Jumalan valtakunnasta. Kirkko muodostuu siitä, että kaikki uskovat *tulevat yhteen* ja heidät *lähetetään* rauhassa.
60. Lähetys ja ykseys kuuluvat yhteen sekä teologisesti että käytännössä. Tässä suhteessa vuonna 1961 tapahtunut Kansainvälisen lähetysneuvoston ja Kirkkojen maailmanneuvoston yhdentymisen oli merkittävä askel. Tämä historiallinen kokemus rohkaisee meitä uskomaan, että lähetys ja kirkko voivat yhdistyä. Tämä tavoite ei kuitenkaan ole vielä täysin toteutunut. Meidän tulee omalla vuosisadallamme edelleen jatkaa tätä matkaa uusilla tavoilla, jotta kirkosta voi tulla aidosti missionaarinen.
61. Nykypäivänä kirkot ymmärtävät, etteivät ne vielä monessakaan mielessä riittävällä tavalla ilmennä Jumalan lähetystä. Toisinaan lähetys ja kirkko erotetaan edelleen toisistaan. Jumalan lähetysten aitous ja luotettava toteutuminen kärsivät tässä maailmassa, kun lähetyksestä puuttuu täysi ja todellinen ykseys. Meidän Herramme rukoili ”että he kaikki olisivat yhtä... jotta maailma uskoisi” (Joh. 17:21). Lähetys ja ykseys punoutuvat yhteen. Tämän johdosta on syytä laajentaa kirkkoa ja ykseyttä koskevat pohdintamme

⁸ *Kaste, ehtoollinen ja virka*, Faith and Order asiakirja n:o 111, 1983, § 19.

avaramman ykseyden ymmärtämiseen, jossa on kyse ihmiskunnan ykseydestä ja jopa koko Jumalan luomakunnan kosmisesta ykseydestä.

62. Jotkut kirkot ja kristilliset liikkeet ovat ottaneet vaikutteita vapaan markkinatalouden äärimmäisestä kilpailuhenkisyydestä ja haluavat menestyä toisten kustannuksella. Ääritapauksissa ne painostavat kristittyjä jättämään kirkkonsa ja liittymään toiseen kirkkoon. Määrällisen kasvun tavoittelemisen keinoja kaihtamatta ei sovi Kristuksen opetuslapsille, joiden tulee osoittaa kunnioitusta toisia kohtaan. Jeesus on meidän Kristuksemme, ei vallan tai rahan avulla vaan itsensä tyhjentämisen (*kenosis*) ja ristinkuoleman kautta. Tämä nöyrä käsitys lähetyksestä ei pelkästään muokkaa toimintatapojamme; se on Kristus-uskomme syvin olemus ja sen ydin. Kirkko on Jumalan lähetyksen palvelija, ei sen herra. Missionaarinen kirkko kirkastaa Jumalaa itsensä antavalla rakkaudella.
63. Monimuotoisten kristillisten yhteisöjen kutsumus on tunnistaa ja harjoittaa erilaisia todistamisen tapoja kumppanuuden ja yhteistyön hengessä. Tähän kuuluu myös toisia kunnioittava ja vastuullinen tapa evankelioida. Yhteinen todistus on se, jonka ”kirkot, vaikkakin erossa toisistaan, antavat yhdessä erityisesti yhteisen toiminnan kautta, ilmentäen niitä totuuden ja elämän pyhiä lahjoja, jotka ne jo jakavat ja yhteisesti kokevat”.⁹
64. Kirkon missionaarinen olemus tarkoittaa, että on oltava tapa, jolla kirkkojen ja kristillisten liikkeiden on voitava liittyä läheisemmin toisiinsa. Kansainvälisen lähetysneuvoston ja Kirkkojen maailmanneuvoston yhdistyminen loi uudet puitteet, joissa tarkastella kirkon ykseyttä ja lähetystä. Siinä missä ykseyttä koskevat keskustelut ovat keskittyneet rakenteellisiin kysymyksiin, lähetysjärjestöt voivat edustaa lähetysten joustavuutta ja paikallisuutta. Kristilliset liikkeet voivat tulla vastuullisemmiksi ja löytää toiminnalleen suunnan ankkuroitumalla kirkkoihin. Samalla ne voivat auttaa kirkkoja olemaan unohtamatta omaa dynaamista ja apostolista luonnettaan.
65. Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen komissio (CWME), Edinburghin vuoden 1910 yhteistyön ja ykseyden aloitteiden perillinen, tarjoaa kirkkoille ja lähetysjärjestöille rakenteen, jonka kautta ne voivat etsiä tapoja ilmaista ja vahvistaa ykseyttä lähetyksessä. Kiinteänä osana Kirkkojen maailmanneuvostoa CWME:n on ollut mahdollista kohdata ja ottaa vastaan uutta ymmärrystä lähetyksestä ja ykseydestä ympäri maailman niin katolisilta, ortodokseilta, anglikaaneilta, protestanteilta, evankelikaalisilta, helluntailaisilta kuin alkuperäiskansojen kirkoilta (indigenous churches). KMN:n yhteydessä toimiminen on edistänyt yhteistyötä erityisesti roomalais-katolisen kirkon kanssa. Tämän lisäksi lisääntynyt yhteistyö evankelikaalien, erityisesti Lausannen maailmanlähetyksen liikkeen sekä Maailman evankelisen allianssin kanssa on mittavassa määrin rikastuttanut ykseyttä ja lähetystä koskevaa ekumeenista teologista työskentelyä. Me kaikki jaamme yhteisen huolen siitä, että koko kirkon tulisi todistaa koko evankeliumista koko maailmalle.¹⁰
66. Pyhä Henki, ykseyden Henki, yhdistää ihmisiä ja myös kirkkoja toteuttamaan ykseyttä moninaisuudessa ennakoivasti ja rakentavasti. Henki luo dynaamisen tilan ja antaa tarvittavat välineet niin että eroavaisuuksia voidaan tarkastella turvallisessa, myönteisessä ja kannustavassa ympäristössä. Näin kirkko voi kasvaa syrjintää kaihtavaksi ja keskinäisesti vastuulliseksi yhteisöksi.

Jumala voimaannuttaa kirkon lähetystä varten

67. Kristuksen kautta Pyhässä Hengessä Jumala on läsnä kirkossa, innostaa sen jäseniä toimimaan ja antaa heille voimaa. Näin lähetyksestä tulee kristityille hellittämätön sisäinen pakko (1. Kor. 9:16), jopa aidon kristillisen elämän koetinkivi ja mitta. Kristityn elämä on juurtunut Kristuksen rakkauden syvälleikäyvään vaatimukseen

⁹ Thomas F. Best, Günther Gassmann (eds.), *On the Way to Fuller Koinonia: Official Report of the Fifth World Conference on Faith and Order, Santiago de Compostela 1993*, Faith and Order Paper no.166, Geneva, WCC, 1994, s. 254.

¹⁰ Kts. ”The Whole Church Taking the Whole Gospel to the Whole World: Reflections of the Lausanne Theology Working Group,” 2010.

kutsua muita siihen yltäkyläiseen elämään, jonka Jeesus toi. Jumalan lähetykseen osallistumisen tulisi näin ollen olla ominaista kaikille kristityille ja kaikille kirkkoille, ei ainoastaan joidenkin yksilöiden tai erityisten ryhmien tehtävä.¹¹

68. Meidän kykymme puhua kuin yhdestä suusta ja, kun mahdollista, todistaa yhdessä ja kertoa meissä olevasta toivosta (1. Piet. 3:15) tekee Jumalan ihmiskuntaa ja koko luomakuntaa koskevasta yltäkyläisen rakkauden viestistä uskottavan. Siksi kirkot ovat tuottaneet monia yhteisiä julistuksia, joista joidenkin seurauksena kirkkoja on yhdistynyt tai yhdistymässä. Kirkot ovat tuottaneet monia dialogeja, joiden tarkoituksena on palauttaa kaikkien kristittyjen ykseys yhdeksi eläväksi parantumisen ja sovituksen kokonaisuudeksi. Sillä Pyhän Hengen parantavan ja sovittavan työn uudelleen löytämisellä, joka on nykyisen lähetysteologian ytimessä, on merkittäviä ekumeenisia seurauksia.¹²
69. Tunnustamme, että ”näkyvän” ykseyden käsitteellä on suuri merkitys kirkkojen ykseyden kannalta, mutta tästä huolimatta ykseyttä ei tule etsiä ainoastaan organisaatioiden rakenteiden tasolla. Lähetyksen näkökulmasta on tärkeä tunnistaa mikä edistää Jumalan lähetyksen asiaa. Toisin sanoen ykseys lähetyksessä on perusta kirkkojen näkyvälle ykseydelle, ja tällä on seurauksia myös sille, kuinka kirkko rakentuu. Ykseyden tavoittelemisen tulee olla sopusoinnussa raamatullisen oikeudenmukaisuuden vaatimuksen kanssa. Kutsumuksemme edistää oikeudenmukaisuutta saattaa joskus johtaa hylkäämään väärän yksimielisyyden, joka vaientaa ja sortaa. Aitoon ykseyteen kuuluvat aina syrjinnän kaihtaminen ja toisten kunnioittaminen.
70. Nykyajan suuret maailmanlaajuiset muuttoliikkeet haastavat kirkkoja sitoutumaan ykseyteen käytännön tasolla. Meitä kehoitetaan: ”Älkää unohtako osoittaa vieraanvaraisuutta, sillä jotkut ovat yösijan antaessaan tulleet majoittaneeksi enkeleitä.” (Hepr. 13:2). Kirkot voivat olla maahanmuuttajayhteisöjen turvapaikkoja. Ne voivat myös pitää tavoitteenaan olla kulttuurienvälisen kohtaamisen paikkoja.¹³ Kirkkoja kutsutaan olemaan yhtä, jotta ne palvelisivat Jumalan lähetystä riippumatta etnisistä ja kulttuurisista raja-aidoista. Niiden tulee hoitaa palvelutehtäväänsä ja toteuttaa lähetystä monikulttuurisesti; tämä on konkreettinen tapa antaa yhteinen todistus monimuotoisuudessa. Siihen voi liittyä vaikuttamistyötä oikeudenmukaisten maahanmuuttosääntösten ja -käytäntöjen puolesta, sekä muukalaisvihan ja rasismien vastustamista. Maahanmuuttajien joukossa naiset, lapset ja paperittomat työläiset ovat usein haavoittuvimmassa asemassa. Naiset tosin kehittävät usein myös uusimmat maahanmuuttajatyön muodot.
71. Jumalan vieraanvaraisuus kutsuu meitä ylittämään vastakkainasettelun, jossa valtakulttuurin edustajat ovat isäntiä ja maahanmuuttaja- ja vähemmistöryhmät ovat vieraita. Jumalan vieraanvaraisuuden näkökulmasta hän on isäntä, ja meitä kaikkia kutsutaan Hengessä osallistumaan nöyriin ja omastamme jakaen Jumalan lähetykseen.

Paikallisseurakunnat: uusia aloitteita

72. Tavoittelemme Hengen ykseyttä yhdessä kirkossa, ja samalla on tärkeää kunnioittaa sitä, kuinka Henki johdattaa paikallisseurakuntia vastaamaan paikallisiin tarpeisiin. Nykyajan muuttuneessa maailmassa näillä on kutsu tehdä uusia aloitteita. Esimerkiksi maallistuneessa globaalissa pohjoisessa uusia, paikallisia lähetyksen muotoja edustavat muun muassa ”uudet luostariliikkeet” (*new monasticism*), ”esiin nousevat kirkot” (*emerging church*) ja ”uudet ilmentymät” (*fresh expressions*), jotka ovat uudelleenmäärittäneet ja elävöittäneet kirkkoja. Kontekstuaalisilla tavoilla olla kirkko voi olla erityinen merkitys nuorille. Globaalissa pohjoisessa jotkut seurakunnat kokoontuvat pubeissa, kahviloissa tai kirkoiksi muutetuissa

¹¹ *Mission and Evangelism in Unity*, CWME Study Document, 2000, § 13.

¹² Kts. *Mission as Ministry of Reconciliation*, teoksessa Jacques Matthey (toim.), *You Are the Light of the World: Statements on Mission by the World Council of Churches 1980-2005*, Geneva, WCC, 2005, s. 90–162.

¹³ ”Report of WCC Consultation on Mission and Ecclesiology of the Migrant Churches, Utrecht, the Netherlands, 16-21 November 2010,” *International Review of Mission*, 100.1., 2011, s. 104–107.

elokuvateattereissa. Koska nuoret ovat tottuneet ajattelemaan epälineaarisesti, visuaalisesti ja kokemuksellisesti, heitä viehättää osallistua kirkon elämään internetin välityksellä.

73. Paikallisseurakuntien etuoikeutena on olla yhteisö, jossa vaikuttaa läsnäolevana ylösnoussut Kristus. Monen jäsenyys kirkossa riippuu siitä, onko heillä myönteinen vai kielteinen kokemus paikallisseurakunnasta, joka saattaa olla kompastuskivi tai muutoksen mahdollistaja.¹⁴ Siksi on tärkeää, että lähetysten Henki jatkuvasti uudistaa ja elävöittää seurakuntia. Paikallisseurakunnat ovat lähetysten eturintamassa ja lähetysten ensisijainen toimija.
74. Jumalanpalvelus ja sakramentit ovat keskeisiä muutosta luovan hengellisyyden ja lähetysten syntymisessä. Kontekstuaalinen Raamatun lukeminen luo edellytykset sille, että paikallisseurakunta on Jumalan oikeudenmukaisuuden ja rakkauden viestinviejä ja todistaja. Pyhäkössä tapahtuva jumalanpalveluksemme voi olla täysin vilpittömä vain, jos toteutamme Jumalan lähetystä yhteisössämme ja jokapäiväisessä elämässämme. Jumalan lähetysten takia paikallisseurakunnat lähtevät liikkeelle, ulos mukavuusalueiltaan, yli rajojen.
75. Paikallisseurakunnilla on vahvempi avainasema kuin koskaan, kun on ylitettävä kulttuurisia ja rodullisia rajoja, ja ne voivat vahvistaa ymmärrystä siitä, että kulttuurien erilaisuus on Hengen lahja. Maahanmuuttoa ei tarvitse pitää ongelmana, vaan pikemminkin kirkkojen mahdollisuutena löytää itsensä uudelleen tuoreella tavalla. Se luo tilaisuuksia perustaa kansainvälisiä ja monikulttuurisia seurakuntia paikallistasolla. Kaikilla kirkkoilla on mahdollisuus tarjota kokoustiloja eri kulttuureista kotoisin oleville yhteisöille, ja ne saavat näin innostavia mahdollisuuksia toteuttaa nykyaikaista, kontekstuaalista ja monikulttuurista lähetystä.
76. Paikallisseurakunnilla on paremmat mahdollisuudet kehittää kansainvälisiä yhteyksiään kuin koskaan aikaisemmin. Erilaisten tilanteiden keskellä elävät kirkot solmivat pitkienkin matkojen päästä kiinnostavia ja muutosta luovia yhteyksiä. Nämä tarjoavat uudenlaisia mahdollisuuksia, mutta niihin sisältyy myös sudenkuoppia. Suosituksi tulleet lyhytaikaiset ”lähetysmatkat” voivat luoda kumppanuutta kirkkojen välille eri puolilla maailmaa, mutta niistä voi tulla köyhille seurakunnille kohtuuton rasite ja ne voivat jättää kohdemaassa olevat kirkot kokonaan huomiotta. Asianmukaista varovaisuutta edellyttävien vaaratekijöiden ohella nämä matkajat altistuvat myös erilaisille kulttuureille ja sosioekonomisille ympäristöille, mikä voi saada aikaan pitkäaikaisia muutoksia heidän palattuun takaisin omaan yhteisöönsä. Haasteena on löytää tapoja käyttää hengellisiä lahjoja, jotka rakentavat koko kirkkoa kaikilta osin (1. Kor. 12–14).
77. Oikeudenmukaisuuden edistämiseksi tehtävä vaikuttamistyö on vietävä kokousten ja toimistojen tasolta osaksi paikallisseurakuntien elämää ja todistusta. Esimerkiksi KMN:n Väkivallan vastainen vuosikymmen (2001–2011) päättyi kansainvälisessä ekumeenisessa rauhankokouksessa esitettyyn vetoomukseen, että ”kirkkojen tulee auttaa tunnistamaan ne arkipäivän valinnat, joiden kautta ihmisoikeuksia, sukupuoltenvälistä oikeudenmukaisuutta, ilmasto-oikeudenmukaisuutta, ykseyttä ja rauhaa joko poljetaan tai edistetään”.¹⁵ Paikallisseurakunnat ovat juurtuneet jokapäiväiseen elämään, ja siksi niillä on sekä oikeutus että motivaatio taistella oikeudenmukaisuuden ja rauhan puolesta.
78. Kirkko on kutsuttu palvelemaan (*diakonia*) kaikissa maailmanpolitiikan ja –talouden ympäristöissä. Palveleminen tarkoittaa Jumalan kansan uskon ja toivon elämistä todeksi ja todistamista siitä, mitä Jumala on tehnyt Jeesuksessa Kristuksessa. Palvelemisen kautta kirkko osallistuu Jumalan lähetykseen ja seuraa Palvelevan Herransa tietä. Kirkko on kutsuttu olemaan diakoninen yhteisö, joka todistaa siitä, että palvelemisen voima on suurempi kuin mikään ylivalta. Näin se mahdollistaa ja hoivaa elämän edellytyksiä ja

¹⁴ Christopher Duraisingh (toim.), *Called to One Hope: The Gospel in Diverse Cultures*, Geneva, WCC, 1998, s. 54.

¹⁵ *Glory to God and Peace on Earth: The Message of the International Ecumenical Peace Convocation*, WCC, Kingston, Jamaica, 17–25 May 2011, s. 2.

todistaa muutosta luovasta Jumalan armosta, kun se tekee palvelemisen tekoja, jotka pitävät esillä lupausta Jumalan valtakunnasta.¹⁶

79. Kun kirkko tunnistaa entistä syvemmin identiteettinsä lähetettynä yhteisönä, sen ulospäin suuntautunut luonne tulee esiin evankelioimisena.

4. Helluntain Henki: ilosanoma kaikille

Kutsu julistaa evankeliumia

80. Todistus (*martyria*) saa näkyvän muotonsa evankelioinnissa, eli koko evankeliumin viestittämisessä koko ihmiskunnalle koko maailmassa.¹⁷ Evankelioinnin tavoite on maailman pelastus ja Kolmiyhteisen Jumalan kunnia. Evankeliointi on lähetystyön muoto, jossa Jeesuksen Kristuksen inkarnaatio, kärsimys ja ylösnousemus ovat yksiselitteisen peittelemättömästi esillä, eikä Jumalan pelastavalle armolle aseteta mitään rajoituksia. Sen tavoitteena on jakaa ilosanoma kaikille niille, jotka eivät ole vielä sitä kuulleet, ja kutsua heitä kokemaan elämä Kristuksessa.
81. ”Evankeliointi on Jumalan rakkaudesta täytyneiden sydänten liikettä. Se yhtyy Jumalan rakkauteen niitä kohtaan, jotka eivät vielä tunne häntä”.¹⁸ Helluntaina opetuslapset eivät voineet pidättäytyä julistamasta Jumalan suuria tekoja (Apt. 2:4; 4:20). Evankeliointi ei sulje pois muita lähetyksen muotoja, mutta se keskittyy erityisesti ja tarkoituksellisesti evankeliumin esittämiseen niin, että siihen kuuluu ”kutsu henkilökohtaiseen kääntymykseen, uuteen elämään Kristuksessa ja opetuslapseuteen”.¹⁹ Vaikkakin Pyhä Henki kutsuu joitakin ihmisiä olemaan evankelijoita (Ef. 4:11), meitä kaikkia kutsutaan kertomaan siitä toivosta, joka on meissä (1. Piet. 3:15). Sekä yksilöitä että koko kirkkoa kutsutaan evankelioimaan (Mark. 16:15; 1. Piet. 2:9).
82. Nykyajalle on tyypillistä, että uskonnolliset identiteetit ja vakaumukset korostuvat sellaisissa yhteyksissä, joissa Jumalan nimessä näytetään enemmänkin rikkovan ja vahingoittavan kuin parantavan ja hoitavan yhteisöjä. Tällaisessa tilanteessa on tärkeää todeta, että proselytismi ei ole sallittu tapa evankelioida.²⁰ Pyhä Henki toimii yhdessä ihmisten julistuksen ja hyvän sanoman toteuttamisen kanssa (vrt. Room. 10:14–15; 2. Kor. 4:2–6), mutta vain Jumalan Henki voi luoda uutta elämää ja saada aikaan uudestisyntymisen (Joh. 3:5–8; 1. Tess. 1:4–6). Me tunnustamme, että ajoittain evankelioiminen on ollut vääristynyttä ja se on menettänyt uskottavuutensa, koska jotkut kristityt ovat väkivalloin ja väärinkäyttäen valtaa pakottaneet ”kääntymykseen”. Joskus pakkokäännetyksiä koskevat syytökset ovat kuitenkin nousseet valtaapitävien ryhmittymien halusta estää syrjäytettyjen vapautuminen epäinhimillisistä olosuhteista ja alistetuista identiteeteistä.
83. Evankeliointi tarkoittaa oman uskon ja vakaumuksen jakamista toisten ihmisten kanssa ja heidän kutsumistaan opetuslapseuteen riippumatta siitä, edustavatko he muita uskonnollisia perinteitä vai eivät. Tällaisen jakamisen tulee tapahtua sekä vakuuttavasti että nöyrästi, ja sen tulee ilmentää rakkauttamme maailmaa kohtaan. Jos väitämme rakastavamme Jumalaa ja lähimmäisiämme, mutta emme jaa toisille evankeliumin hyvää sanomaa johdonmukaisesti ja hellittämättömästi, me petämme itseämme emmekä ole rehellisiä rakkaudessaamme Jumalaa ja ihmisiä kohtaan. Meillä ei ole mitään parempaa annettavaa toisille ihmisille kuin Jumalan Kristuksessa ilmenevän rakkauden, armon ja hyvyyden jakaminen, ja heidän tutustuttamisensa siihen.

¹⁶ “*Diakonia in the Twenty First Century: Theological Perspectives*,” WCC Conference on Theology of *Diakonia* in the 21st Century, Colombo, Sri Lanka, 2–6 June 2012, s. 2.

¹⁷ *Minutes and Reports of the Fourth Meeting of the Central Committee*, WCC, Rolle, Switzerland, 1951, s. 66.

¹⁸ The Lausanne Movement, *The Cape Town Commitment*, 2010, Part I, 7(b).

¹⁹ Kts. Congregation for the Doctrine of the Faith, *Doctrinal Note on Some Aspects of Evangelization*, No.12, 2007, s. 489–504.

²⁰ *Towards Common Witness: A Call to Adopt Responsible Relationships in Mission and to Renounce Proselytism*, WCC Central Committee, 1997.

84. Evankeliointi johtaa katumukseen, uskoon ja kasteeseen. Totuuden kuuleminen synnin ja pahuuden edessä vaatii vastausta – joko myönteistä tai kielteistä (Joh. 4:28–29; vrt. Mark. 10:22). Evankeliointi kehottaa kääntymykseen, joka saa aikaan muutoksen asenteissa, arvoissa ja tavoitteissa. Sen seurauksena on kadotettujen pelastus, sairaiden paraneminen ja sorrettujen ja koko luomakunnan vapauttaminen.
85. Evankeliointi ei sulje pois muita lähetyksen muotoja, mutta se keskittyy erityisesti ja tarkoituksellisesti evankeliumin esittämiseen niin, että siihen kuuluu ”kutsu henkilökohtaiseen kääntymykseen, uuteen elämään Kristuksessa ja opetuslapseuteen”.²¹ Eri kirkoissa on erilaisia käsityksiä siitä, miten Henki kutsuu meitä evankelioimaan omissa tilanteissamme. Joillekin evankeliointi merkitsee ennen kaikkea ihmisten johtamista henkilökohtaiseen kääntymykseen Jeesuksen Kristuksen kautta; toisille se merkitsee solidaarisuutta ja kristillisen todistuksen antamista sorrettujen kansanryhmien rinnalla, toiset taas mieltävät evankelioinnin osaksi Jumalan lähetystä. Eri kristilliset perinteet ilmaisevat lähetyksen ja evankelioimisen eri osatekijöitä eri tavoin. Voimme kuitenkin yhdessä todeta, että Henki kutsuu meitä kaikkia sellaiseen ymmärrykseen evankelioinnista, joka perustuu paikallisseurakunnan elämään, jossa jumalanpalvelus (*liturgia*) kuuluu erottamattomasti yhteen todistuksen (*martyria*), palvelun (*diakonia*) ja keskinäisen yhteyden (*koinonia*) kanssa.

Evankelioiminen Kristuksen esikuvan mukaan

86. Evankeliointi on hyvän sanoman jakamista sekä sanoin että teoin. Evankeliointi suullisena julistamisena eli evankeliumin saarnaamisena (*kerygma*) on syvästi raamatullista. Jos puheemme on ristiriidassa tekojemme kanssa, meidän evankelointimme ei ole aitoa. Suullinen julistaminen ja näkyvät teot todistavat yhdessä Jumalan ilmoituksesta Jeesuksessa Kristuksessa ja hänen tarkoituksistaan. Evankeliointi liittyy läheisesti ykseyteen: rakkaus toinen toisiamme kohtaan ilmentää julistamaamme evankeliumia (Joh. 13:34–35) kun taas epäsopu on evankeliumille häpeäksi (1. Kor. 1).
87. Sekä historiasta että nykypäivästä löytyy esimerkkejä kristittyjen uskollisesta ja nöyrästä palvelusta omissa paikallisyhteisöissään. Henki on heidän kanssaan saanut aikaan elämän täyteyttä. Myös monet kristityt, jotka ovat eläneet ja tehneet työtä lähetystyöntekijöinä kaukana omasta kulttuuristaan, ovat toimineet nöyrästi vastavuoroisuuden ja kunnioituksen hengessä. Jumalan Henki on saanut näitä yhteisöjä liikkeelle edesauttamaan muutoksen tapahtumista.
88. Valitettavasti evankelointia on joskus toteutettu sellaisin tavoin, jotka ovat ennemminkin pettäneet evankeliumin kuin auttaneet sen lihaksitulemista. Missä tällaista on tapahtunut, on syytä katumukseen. Lähetykseen Kristuksen esikuvan mukaan kuuluu toisten ihmisarvon ja oikeuksien vahvistaminen. Meitä kutsutaan palvelemaan toisia niin kuin Kristus palveli (vrt. Mark. 10:45; Matt. 25:45), ilman minkäänlaista hyväksikäyttöä tai houkuttelua.²² Yksilöllisyyttä liiaksi korostavassa kontekstissa on mahdollista sekoittaa evankeliointi ”tuotteen” ostamiseen ja myymiseen, jolloin *me* päätämme, mitkä osat kristillisestä elämästä haluamme poimia itsellemme. Henki hylkää ajatuksen, jonka mukaan Jeesuksen ilosanoma kaikille nähdään kapitalistisena kulutustuotteena. Henki kutsuu meitä kääntymykseen ja muutokseen henkilökohtaisella tasolla, mikä johtaa meitä julistamaan elämän täyteyttä kaikille.
89. Totuudenmukainen evankeliointi perustuu nöyryyteen ja kaikkien kunnioittamiseen, ja se kukoistaa dialogissa. Se edistää sanoin ja teoin evankeliumin viestiä parannuksesta ja sovituksista. ”Ei ole olemassa evankelointia ilman solidaarisuutta; ei ole olemassa kristillistä solidaarisuutta, johon ei sisälly Jumalan

²¹ On huomioitava, että jotkut kirkot ymmärtävät evankelioinnin yllä esitetystä poikkeavalla tavalla. Roomalaiskatolisessa kirkossa ”evankeliointi” suuntautuu niitä kohti, jotka eivät vielä tunne Kristusta (*missio ad gentes* (lat.), pakanalähetys). Sanaa käytetään myös laajemmalla merkityksellä kuvaamaan normaalia kirkon pastoraalista työtä, kun taas käsitettä ”uusi evankeliointi” käytetään viittaamaan sitä etsivää pastoraalista työtä, joka suuntautuu kohti niitä, jotka ovat lakanneet harjoittamasta kristillistä uskoa. Vrt. *Doctrinal Note on Some Aspects of Evangelization*.

²² World Council of Churches, Pontifical Council for Interreligious Dialogue, World Evangelical Alliance, *Christian Witness in a Multi-Religious World: Recommendations for Conduct*, 2011. Suomeksi: *Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa: suosituksia menettelytavoiksi*, 2012.

tulevan valtakunnan viestin jakaminen.”²³ Näin ollen evankeliointi johtaa kehittämään henkilökohtaisia ja yhteisöjen välisiä suhteita. Tällaisia aitoja suhteita voidaan usein parhaiten hoitaa paikallisissa uskonyhteisöissä ja paikallisten kulttuurikontekstien pohjalta. Kristillinen todistus toteutuu yhtä paljon läsnäolomme kuin sanojemme kautta. Jos uskon julkinen todistaminen ei ole oman hengen uhalla mahdollista, evankeliumin yksinkertainen todeksi eläminen voi olla voimallinen todistus.

90. Aito evankeliointi edellyttää tietoisuutta eri uskonnollisia vakaumuksia edustavien ihmisten ja yhteisöjen välisistä jännitteistä ja erilaisista kristillistä todistusta koskevista tulkinnoista. Sen tulee aina noudattaa elämää ylläpitäviä arvoja siten kuin on todettu yhteisessä julistuksessa ”Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa: suosituksia menettelytavoiksi”:
- Luovutaan kaikesta väkivallasta, niin psykologisesta kuin sosiaalisesta, ja kaikesta syrjinnästä sekä uskonnollisen tai maallisen vallan harjoittamasta alistamisesta, ja vallan väärinkäytöstä.
 - Vahvistetaan uskonnonvapautta harjoittaa ja tunnustaa uskoa ilman pelkoa kostotoimista ja/tai pelottelusta. Tähän liittyy vastavuoroinen kunnioitus ja solidaarisuus, jotka edistävät oikeudenmukaisuutta, rauhaa ja yhteistä hyvää kaikille.
 - Kunnioitetaan kaikkia ihmisiä ja ihmisten kulttuureita ja tunnustetaan oman kulttuurimme osatekijät – esimerkiksi patriarkalisuus, rasismi, kastijako jne. – joita pitää evankeliumin näkökulmasta vastustaa.
 - Pidättäydytään väärästä todistuksesta ja kuullaan toisia, jotta ymmärtäisimme ja kunnioittaisimme toisiamme.
 - Taataan se, että yksilöillä ja yhteisöillä on vapaus käyttää harkintaansa osana päätöksentekoa.
 - Rakennetaan yhteyksiä eri uskontoihin kuuluvien uskovien sekä uskonnottomien kanssa syvemmän keskinäisen ymmärryksen, sovinnon ja yhteisen hyvän edistämiseksi.²⁴
91. Elämme maailmassa, johon vaikuttavat voimakkaasti individualismi, sekularismi, materialismi ja muut Jumalan valtakunnalle vieraat ideologiat. Vaikka evankeliumi on pohjimmiltaan ilosanoma kaikille, se ei ole hyvä uutinen valheellisuutta, epäoikeudenmukaisuutta ja sortoa edistäville voimille. Tässä mielessä evankeliointi on myös profeetallinen kutsumus, mikä tarkoittaa totuuden puhumista valtaapitäville toivossa ja rakkaudessa (Apt. 26:25; Kol. 1:5; Ef. 4:15). Evankeliumi vapauttaa ja muuttaa. Sen julistamiseen kuuluu yhteiskuntien muuttaminen niin, että syntyy oikeudenmukaisia ja osallistavia yhteisöjä.
92. Pahuuden ja epäoikeudenmukaisuuden vastustaminen ja profeetallisuus saattavat joskus aiheuttaa vastustusta ja väkivaltaa ja näin ollen niiden seurauksena voi olla kärsimystä, vainoa ja jopa kuolema. Todelliseen evankeliointiin kuuluu haavoittuvuus, Kristuksen esimerkin seuraaminen ristiä kantamalla ja itsensä antamalla (Fil. 2:5–11). Rooman valtakunnan aikaisten vainojen aikana marttyyrien veri oli kirkon siemen. Samoin nykypäivänä oikeudenmukaisuuden ja vanhurskauden tavoittelemisen on väkevä todistus Kristuksesta. Jeesus yhdisti itsensä kieltämisen kutsuun seurata häntä ja ikuisen pelastukseen (Mark. 8:34–38).

Evankelioiminen, uskontodialogi ja kristillinen läsnäolo

93. Nykymaailman monimuotoisuudessa ja moninaisuudessa kohtaamme monia eri uskontoja, ideologioita ja vakaumuksia edustavia ihmisiä. Me uskomme, että Elämän Henki tuo iloa ja elämän täyteyttä. Näin ollen Jumalan Henki voidaan kohdata kaikissa kulttuureissa, jotka vahvistavat elämää. Pyhä Henki toimii salatuilla tavoilla, emmekä me täysin ymmärrä, miten Henki toimii toisissa uskonnollisissa perinteissä. Me tunnustamme, että monissa elämää luovissa hengellisyyden muodoissa on sisäistä arvoa ja viisautta. Tästä syystä todellinen lähetys ottaa ”toisen” lähetystyön kumppaniksi, ei sen ”kohteeksi”.

²³ *The San Antonio Report*, s. 26; *Mission and Evangelism: An Ecumenical Affirmation*, § 34; *Called to One Hope*, s. 38.

²⁴ *Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa: suosituksia menettelytavoiksi*, 2012.

94. Dialogin avulla voimme vahvistaa yhteistä elämäämme ja tavoitteitamme, kun toimimme elämän ja luomakunnan eheyden hyväksi. Uskonnon tasolla dialogin käyminen on mahdollista ainoastaan, jos odotamme kohtaavamme siinä Jumalan, joka on jo käynyt edellämme ja ollut läsnä ihmisten elämässä heidän elämäntilanteessaan.²⁵ Jumala on läsnä ennen meitä (Apt. 17), eikä meidän tehtävämme ole tuoda Jumalaa mukanamme vaan todistaa Jumalasta, joka on jo läsnä. Dialogi mahdollistaa rehellisen kohtaamisen, jossa jokainen osapuoli tuo vuoropuheluun itsensä kokonaan avoimella, kärsivällisellä ja kunnioittavalla tavalla.
95. Evankelioiminen ja dialogi eivät ole sama asia, mutta ne liittyvät toisiinsa. Vaikka kristityt toivovat ja rukoilevat, että kaikki ihmiset saavat elävän kokemuksen Kolmiyhteisestä Jumalasta, evankelioiminen ei ole dialogin tarkoitus. Jeesuksen Kristuksen hyvän sanoman jakamisella on kuitenkin oikeutettu paikkansa, koska dialogin tarkoituksena on myös olla ”vakaumusten vastavuoroista kohtaamista”. Lisäksi todellinen evankelioiminen tapahtuu elämän ja toiminnan vuoropuhelussa ja ”dialogin hengessä”, ”kunnioituksen ja ystävyuden hengessä”.²⁶ Evankelioiminen ei tarkoita ainoastaan syvimpien vakaumustemme julistamista vaan myös sitä, että tulemme itse haastetuiksi ja rikastumme kuuntelemalla toisia (Apt. 10).
96. Erityisen tärkeää on käydä vuoropuhelua eri uskontoja edustavien ihmisten kesken, ei ainoastaan moniuskontoisessa ympäristössä vaan myös siellä missä on yksi enemmistöuskonto. On välttämätöntä suojella vähemmistöryhmien oikeuksia ja uskonnonvapautta, niin että kaikki voivat osallistua yhteisen hyvän edistämiseen. Kaikki ihmiset on luotu Jumalan kuvaksi ja kaltaiseksi ja tästä syystä kaikilla ihmisillä on yhtäläinen ihmisarvo (1. Moos. 1:26). Tästä syystä myös uskonnonvapautta tulee puolustaa. Kaikkien uskontojen edustajille kuuluvat yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet.²⁷

Evankelioiminen ja kulttuuri

97. Evankeliumi juurtuu eri ympäristöihin, kun osallistutaan paikalliseen kulttuuriseen, poliittiseen ja uskonnolliseen elämään. Ihmisten ja heidän kulttuuristen ja symbolisten elämänpiiriensä kunnioittaminen on välttämätöntä, jotta evankeliumi voisi juurtua kulloiseenkin todellisuuteen. Tämän täytyy alkaa osallistumisella ja vuoropuhelulla, jotta voidaan ymmärtää, millä tavoin Kristus jo on läsnä ja missä Jumalan Henki jo toimii.
98. Lähetystyön historiassa vallinnut yhteys lähetyksen ja siirtomaavaltujen välillä on johtanut olettamukseen, että sitoutumista evankeliumiin tulisi arvioida länsimaisen kristillisyyden muotojen kautta. Kun taloudellisessa tai kulttuurisessa valta-asemassa olevat tahot evankelioivat, evankeliumin ilosanoma voi vääristyä. Siksi etuoikeutettujen tulee pyrkiä kumppanuuteen köyhien, osattomien ja vähemmistöjen kanssa ja omaksua vaikutteita heidän teologiastaan ja näkemyksistään.
99. Yhdenmukaisuuden pakko ylenkatsoo jokaisen Jumalan kuvaksi luodun yksilön ainutkertaisuutta. Babylonin torni yritti pakottaa yhdenmukaisuuteen, mutta opetuslasten saarna helluntaipäivänä johti ykseyteen. Siinä jokaisen yksilön erityislaatuisuutta ja yhteisöjen identiteettiä kunnioitettiin eivätkä ne hävinneet – jokainen kuuli evankeliumin ilosanoman omalla kielellään.
100. Jeesus kutsuu meitä laajentamaan näkökulmaamme *omasta* valtakunnastamme, *omasta* vapautuksestamme ja *omasta* itsenäisyydestämme (Apt. 1:6). Hän avaa meille suuremman näyn ja antaa meille Pyhän Hengen voiman mennä ”maan ääriin”, jotta todistamme kaikkina aikoina ja kaikissa paikoissa Jumalan oikeudenmukaisuudesta, vapaudesta ja rauhasta. Meidän kutsukumuksemme on johtaa kaikki Jeesuksen luo, ei meidän luoksemme tai omiin instituutioihimme. Meidän tulee edistää muiden etua, ei vain omaamme (vrt. Fil. 2:3–4). Raamatun kirjoitusten monimuotoisuutta ei voi täysin ymmärtää vain yhdestä

²⁵ Kts. Baar Statement: *Theological Perspectives on Plurality*, WCC, 1990.

²⁶ PCID, *Dialogue and Proclamation*, 1991, § 9.

²⁷ *Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa: suosituksia menettelytavoiksi*, 2012.

kulttuurisesta näkökulmasta. Kulttuurien moninaisuus on Hengen lahja, jonka kautta voimme syventää ymmärrystämme uskostamme ja toisistamme. Monikulttuuriset uskonyhteisöt, joissa eri kulttuureita edustavat yhteisöt viettävät jumalanpalvelusta yhdessä, ovat yksi tapa mahdollistaa kulttuurien aito kohtaaminen. Monikulttuurisissa uskonyhteisöissä kulttuurit voivat rikastaa evankeliumia. Samalla evankeliumi arvostelee käsitystä kulttuurisesta ylemmyydestä. Niinpä, ”jotta evankeliumi voi olla hedelmällinen, sen tulee olla sekä uskollinen itselleen että inkarnoitunut ja juurtunut tiettyyn kulttuuriin. ... Meidän tulee jatkuvasti pyytää Pyhän Hengen viisautta, jotta voisimme paremmin havaita, miten evankeliumi kyseenalaistaa, vahvistaa tai muuttaa tiettyä kulttuuria”²⁸ elämän parhaaksi.

Elämän juhla: kymmenen teesiä lähetyksestä ja evankelioimisesta

101. Me olemme Kolmiyhteisen Jumalan palvelijoita. Jumala on antanut meille tehtävän, mission, julistaa hyvää sanomaa koko ihmiskunnalle ja luomakunnalle, erityisesti sorretuille ja kärsiville, jotka kaipaavat elämän täyteyttä. Lähetys – yhteisenä todistuksena Kristuksesta – on kutsu tulla ”aterialle Jumalan valtakunnassa” (Luuk. 14:15). Kirkon tehtävä on valmistaa pidot ja kutsua kaikki elämän juhliin. Juhlissa riemuitaan luomakunnasta ja Jumalan rakkauden ylitsevuotavasta runsaudesta; rakkauden, joka on elämän yltäkyläisyyden lähde. Nämä juhlat ilmentävät lähetyksen päämäärää, koko luomakunnan vapautusta ja sovیتusta. Ymmärrämme Pyhän Hengen lähetyksen uudella tavalla ja vastauksena asiakirjan alussa esittämiimme kysymyksiin me esitämme seuraavat teesit:
102. **Jumalan lähetyksen tarkoitus on yltäkyläinen elämä (Joh. 10:10), ja sen tulee olla lähetyksen kriteeri.** Meitä kutsutaan tunnistamaan Jumalan Henki siellä missä on elämän täyteyttä, erityisesti mitä tulee sorrettujen kansojen vapautukseen, rikkinaisten yhteisöjen parantumiseen ja sovیتtoon, ja koko luomakunnan eheytymiseen. Meitä kehoitetaan arvostamaan elämää ylläpitävien henkien läsnäoloa eri kulttuureissa ja osoittamaan solidaarisuutta kaikkia niitä kohtaan, jotka toimivat elämän ylläpitämiseksi ja suojelemiseksi. Me myös tunnistamme pahat henget ja vastustamme niitä siellä, missä kuoleman ja elämän kieltämisen voimat vaikuttavat.
103. **Lähetys alkaa Jumalan luomisteosta ja jatkuu uudessa luomisessa, joka tapahtuu Pyhän Hengen eläväksi tekevässä voimassa.** Pyhä Henki, joka vuodatettiin tulisten kielten muodossa helluntaina, täyttää sydämemme ja tekee meistä Kristuksen kirkon. Sama Henki, joka oli Kristuksessa Jeesuksessa, innoittaa meitä elämään itsemme antaen ja ristiä kantaen. Sama Henki kulkee Jumalan kansan kanssa, kun pyrimme todistamaan Jumalan rakkaudesta sanoin ja teoin. Totuuden Henki johtaa koko totuuteen ja vahvistaa meitä vastustamaan demonisia voimia ja puhumaan totuutta rakkaudessa. Sovیتettuna yhteisönä me jaamme toisten kanssa elävää vettä ja pyydämme, että ykseyden Henki parantaa, sovیتtaa ja uudistaa koko luomakunnan.
104. **Hengellisyys on lähetyksen voiman lähde ja lähetys Pyhässä Hengessä luo muutosta.** Tästä syystä pyrimme etsimään uutta ymmärrystä lähetyksen, hengellisyyden ja luomakunnan suhteista. Lähetyksen hengellisyys, joka saa voimansa liturgiasta ja jumalanpalveluksesta, yhdistää meidät uudelleen toisiimme ja muuhun luomakuntaan. Ymmärrämme, että kun osallistumme lähetykseen, olemassaolomme luomakunnassa ja elämämme Hengessä kuuluvat yhteen ja muuttavat toinen toisiaan. Luomisesta alkava lähetys kutsuu meitä viettämään elämän juhlaa täytydessään Jumalan lahjana.
105. **Jumalan Hengen tehtävä on uudistaa koko luomakunta.** ”Herran on maa ja kaikki mitä siinä on” (Ps. 24:1). Elämän Jumala suojelee ja rakastaa luontoa ja pitää siitä huolen. Ihmiskunta ei ole maan omistaja vaan vastuullinen luomakunnan eheydestä. Jatkuvaan luonnon tuhoamiseen johtavan ylenpalttisen ahneuden ja rajattoman kuluttamisen on loputtava. Jumalan rakkaus ei julista ihmisen pelastusta erillisenä

²⁸ *Called to One Hope*, s. 21–22; 24.

koko luomakunnan uudistamisesta. Meitä kutsutaan osallistumaan Jumalan lähetykseen, joka on yli ihmiskeskeisten päämääriemme. Jumalan lähetys kohdistuu koko elämään. Meidän tulee hyväksyä tämä ajatus ja palvella Jumalan lähetystä uusilla lähetyksen muodoilla. Me rukoilemme katumusta ja anteeksiantamusta, mutta me myös vaadimme välitöntä toimintaa. Luominen on lähetyksen ytimessä.

106. **Gloaalista etelästä ja idästä nousee tänä päivänä moniulotteisia ja monimuotoisia lähetysliikkeitä.** Kristinuskon painopisteen siirtyminen globaaliin etelään ja itään haastaa meitä tutkimaan lähetysteologian ilmentymiä, joiden juuret ovat näissä konteksteissa, kulttuureissa ja hengellisyyden muodoissa. Meidän tulee kehittää edelleen vastavuoroisuutta ja kumppanuutta sekä todistaa, että lähetys ja ekumeeninen liike kuuluvat yhteen. Lähetystyön käytäntöjen tulee osoittaa solidaarisuutta kärsiviä kansoja kohtaan ja olla sopusoinnussa luonnon kanssa. Evankelioiminen tapahtuu itsensä antavalla nöyryydellä, toisia kunnioittaen ja vuoropuhelussa toisista kulttuureista ja uskonnoista tulevien ihmisten kanssa. Lähetyksen tulee myös haastaa sortavat ja epäinhimillistävät rakenteet ja kulttuurit, jotka ovat ristiriidassa Jumalan valtakunnan arvojen kanssa.
107. **Lähetyksen toimijoita ovat vallan ja voiman keskuksista syrjässä elävät ihmiset. Heillä on profeetallinen tehtävä, joka julistaa kaikille kuuluvaa yltäkylläistä elämää.** Yhteiskunnan syrjäytetyt ihmiset ovat Jumalan lähetyksen ensisijaisia kumppaneita. Syrjäytyneillä, sorretuilla ja kärsivillä on erityinen lahja tunnistaa mikä on hyvä uutinen heille ja mikä taas on huono uutinen heidän uhanalaisen elämänsä kannalta. Jotta voisimme sitoutua elämään ylläpitävään Jumalan lähetykseen, meidän tulee kuunnella ääniä yhteiskunnan reuna-alueilta, niin että kuulemme mitkä asiat ylläpitävät elämää ja mitkä tuhoavat sitä. Meidän on muutettava lähetyksen suuntaa niin, että se on sopusoinnussa syrjäytettyjen ihmisten toiminnan kanssa. Oikeudenmukaisuus, solidaarisuus ja osallisuus ovat sen lähetyksen keskeisiä käsitteitä, joka tapahtuu reuna-alueilta keskukseen.
108. **Jumalan armotalous perustuu kaikkiin kohdistuvan rakkauden ja oikeudenmukaisuuden arvoihin, ja muutosta luova lähetys vastustaa vapaaseen markkinatalouteen liittyvää epäjumalanpalvelusta.** Globaali talous on vaihtanut elämän Jumalan mammonaan, vapaiden markkinoiden kapitalistiseen jumalaan. Se esittää, että maailma pelastuu kartuttamalla kohtuuttomia rikkauksia ja turhaa varallisuutta. Lähetyksen tulee olla vastakulttuuri, joka tarjoaa vaihtoehtoja tällaiselle jumalattomalle näylle, sillä lähetys kuuluu elämän, oikeudenmukaisuuden ja rauhan Jumalalle eikä tuolle epäjumalalle, joka tuo kurjuutta ja kärsimystä sekä ihmisille että luonnolle. Lähetyksen tulee siis tuomita ahneuden talousjärjestelmä ja liittyä jumalalliseen rakkauden, jakamisen ja oikeudenmukaisuuden armotalouteen.
109. **Jeesuksen Kristuksen evankeliumi on ilosanoma kaikkina aikoina ja kaikissa paikoissa. Sitä tulee julistaa rakkauden ja nöyryyden Hengessä.** Me todistamme, että inkarnaatiolle, ristille ja ylösnousemukselle kuuluu keskeinen paikka julistuksessamme ja tavassa, jolla evankelioimme. Evankelioimisen tulee aina kiinnittää ihmisten huomio Jeesukseen ja Jumalan valtakuntaan eikä instituutioihin. Evankelioiminen kuuluu kirkon olemukseen. Kirkon profeetallinen ääni ei saa vaieta aikoina, jotka vaativat kuuluvaa ääntä. Kirkko on kutsuttu uudistamaan evankelioimisen muotoja, niin että se voi viestiä hyvää sanomaa varmana, innostuneena ja vakuuttuneena.
110. **Elämää vahvistava vuoropuhelu ja yhteistyö ovat olennainen osa lähetystä ja evankelioimista.** Aito evankelioiminen kunnioittaa kaikkien Jumalan kuvaksi luotujen ihmisten uskonnon ja vakaumuksen vapautta. Väkivalloin tapahtuva proselytismi, taloudelliset houkuttimet ja vallan väärinkäyttö ovat vastoin evankeliumin sanomaa. Evankeloidessa on tärkeää luoda kunnioittava ja luottamuksellinen suhde toisella tavalla uskovien kanssa. Arvostamme kaikkia inhimillisiä kulttuureita ja ymmärrämme, että evankeliumi kuuluu kaikille eikä mikään ryhmä voi sitä yksin omistaa. Ymmärrämme, ettei tehtävämme ole tuoda Jumalaa mukanamme vaan todistaa jo läsnä olevasta Jumalasta (Apt. 17:23–28). Pyhän Hengen kanssa

me pystymme ylittämään kulttuurisia ja uskonnollisia raja-aitoja ja tekemään yhdessä työtä edistääksemme Elämää.

111. **Jumala ohjaa ja vahvistaa kirkkoa lähetystehtävässä.** Kirkko on Jumalan kansa, Kristuksen ruumis ja Pyhän Hengen temppeli, ja siksi se toteuttaa Jumalan lähetystä voimallisesti. Tämä myös muuttaa kirkkoa, ja seurauksena on syntynyt erilaisia yhteisen todistuksen muotoja, jotka heijastelevat maailmanlaajuisen kristinuskon monimuotoisuutta. Näin ollen kirkkojen tulee olla liikkeellä, toteuttaa lähetystä yhdessä ja jatkaa apostolien lähetystehtävää. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kirkon ja lähetysten tulee olla yhtä ja erilaisten kirkollisten ja lähetystyön toimijoiden tulee työskennellä yhdessä Elämän puolesta.
112. Kolmiyhteinen Jumala kutsuu koko luomakuntaa elämän juhlaan Jeesuksen Kristuksen kautta, joka tuli ”antamaan elämän, yltäkyläisen elämän” (Joh. 10:10) ja Pyhän Hengen kautta, joka vahvistaa Jumalan valtakunnan näyn: ”Katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan.” (Jes. 65:17). Nöyrinä ja toiveikkaina me sitoudumme Jumalan lähetykseen, Hänen, joka luo kaiken uudeksi ja joka sovittaa kaiken. Me rukoilemme: ”Elämän Jumala, johda meidät oikeudenmukaisuuteen ja rauhaan!”